

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

حقوق کیفری بین المللی

INTERNATIONAL CRIMINAL LAW

کارشناسی ارشد ناپیوسته

برنامه درسی رشته

حقوق کیفری بین المللی

INTERNATIONAL CRIMINAL LAW

کارشناسی ارشد ناپیوسته

نوع برنامه: تدوینی (تأسیسی)

گروه تحصیلی: علوم انسانی

زیرگروه تحصیلی: حقوق

تهیه کنندگان برنامه:

دکتر محمد جعفر حبیب زاده: استاد دانشگاه تربیت مدرس

دکتر بهزاد رضوی فرد: دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی

خانم مژگان نعمتی: دانشجوی دوره دکتری حقوق کیفری و جرم شناسی

آقای سعید یاری: دانشجوی دوره دکتری حقوق کیفری و جرم شناسی

کارگروه حقوق

آبان ۱۴۰۱

مشارکت‌کنندگان در تدوین برنامه:

عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی	اردبیلی، محمد علی
عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان	پورباقرانی، حسن
عضو هیات علمی دانشگاه گیلان	جانی پور، مجتبی
عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی	جعفری، امین
عضو هیات علمی دانشگاه همدان	جعفری، فریدون
عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس	حبیب زاده، محمدجعفر
عضو هیات علمی دانشگاه تهران	خالقی، علی
عضو هیات علمی دانشگاه تهران	ذاکر حسین، محمدهادی
عضو هیات علمی پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی (سمت)	رایجیان اصلی، مهرداد
عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی	رضوی فرد، بهزاد
عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی	زمانی، سید قاسم
عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز	سلیمی، صادق
عضو هیات علمی دانشگاه تبریز	فخر بناب، حسین
عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی	نژندی منش، هیبت الله

فصل اول

مشخصات كلى برنامه درسى

عنوان برنامه به فارسی: حقوق کیفری بین‌المللی	عنوان برنامه به انگلیسی: International Criminal Law	رشته: حقوق کیفری بین‌المللی
دوره (مقطع): کارشناسی ☐ کارشناسی ارشد ☒ دکتری تخصصی ☐	کار گروه: حقوق	
نوع برنامه: تدوینی (تاسیسی) ☒ بازنگری تحولی ☐	تاریخ تدوین: ۱۴۰۱ تاریخ آخرین بازنگری:	

۱-۱- مقدمه

صلح و عدالت بین‌المللی، تنها دستاوردی است که در سایه آن همزیستی مسالمت‌آمیز دولت‌ها در کنار هم میسر می‌گردد. حفظ این دستاورد وظیفه سنگینی بر دوش یکایک دولت‌ها نهاده است؛ زیرا جامعه بین‌المللی به این نکته آگاه است که کوتاهی در ایفای تعهداتی که نظم عمومی بین‌المللی را به مخاطره افکند و منافع و ارزش‌های مشترک جهانی را نادیده انگارد، خسران بزرگی به جامعه بشری وارد می‌سازد. هنوز خاطرات تلخ دو جنگ جهانی و فجایعی که در طول جنگ بسیاری از کشورها را به ورطه نیستی و نابودی کشاند، در اذهان باقی است. به موازات خطر جنگ، فعالیت‌های مجرمانه خشونت‌آمیزی که گروه‌های سازمان‌یافته با هدف ایجاد رعب و وحشت انجام می‌دهند تا به مقاصد سیاسی خود دست یابند، نگرانی عمیقی در عرصه بین‌المللی به وجود آورده، به‌ویژه هنگامی که این جنایات در اجرای دستور و در محدوده سیاست‌های یک دولت ارتکاب می‌یابند. گسترش تروریسم در اشکال گوناگون آن برای نمونه با تصرفات غیر قانونی هواپیما (هواپیماربابی) یا با راهزنی دریایی و یا بمب‌گذاری، خود پیامد جنایات موحش دیگری نظیر آدم‌ربایی و گروگان‌گیری است که اگر هم انگیزه‌های سیاسی و اجتماعی پشت آن نباشد، مطالبات مالی یا باج‌خواهی، مهم‌ترین خواسته‌هایی است که لاجرم به فضایی از ناامنی و جو وحشت دامن می‌زند.

بزهکاری بین‌المللی، پدیده شوم و نوپدیدی است که بخشی از چشم‌انداز زندگی روزمره مردمان را در این روزگار تشکیل می‌دهد. تجارب اکثر دولت‌ها نشان می‌دهد که مقابله با گستردگی این جنایات در گرو همکاری آن‌ها با یکدیگر و به‌ویژه فراهم نمودن زیرساخت‌های اجرایی سنجیده و متناسب با اشکال جدید بزهکاری است. یک خصیصه این قبیل جرایم، فراسرزمینی بودن آن‌ها و دشواری دسترسی به مجرمان بین‌المللی است. چگونه می‌توان به ربایندگان داده‌های رایانه‌ای که با دستکاری یک ردیف حروف قادرند از آن سوی کره زمین به اسرار و اطلاعات دیگران پی ببرند، دسترسی داشت و احتمالاً از آثار مخرب افعال آن‌ها جلوگیری کرد؟ حملات سایبری دقیقاً به این دلیل که بزهکاران بین‌المللی در فرسنگ‌ها دورتر از مرزهای حاکمیت دولت‌ها به کمین نشسته‌اند و جنگی پنهانی علیه امنیت داده‌ها به راه انداخته‌اند، امروزه دغدغه بزرگی برای بیشتر کشورها است. چاره‌جویی برای کشف جرم و دستگیری بزهکاران بین‌المللی یکی از نخستین گام‌هایی بوده است که سازمان ملل متحد پس از تأسیس، با تصویب معاهدات گوناگون بین‌المللی برداشته است. دولت‌های متعاقد در این کارزار بین‌المللی، بر آن شدند که در عرصه ملی متناسب با این قبیل تهدیدها، به بازنگری در قوانین خود از جمله صلاحیت‌های قضایی، رفع مشکلات همکاری به‌ویژه احاله دادرسی و استرداد مجرمان بپردازند. این تعهدات که برخی از

دولت‌ها در اجرای آن هنوز هم با دشواری‌هایی دست به‌گریبان هستند و یا به دلیل تعارض منافع ملی با اصول و قواعد بین‌المللی از اجرای آن خودداری می‌ورزند، به نظر می‌رسد در موقعیت کنونی روابط میان دولت‌ها، تضمین مهمی در پیش‌برد عدالت بین‌المللی و تأمین امنیت همگانی به شمار رود؛ خواسته‌ای که با تأسیس سازمان‌ها و نهادهای قضایی بین‌المللی دور از دسترس نیست.

۱-۲- معرفی و تبیین برنامه درسی

گرایش حقوق کیفری بین‌المللی یکی از زیر شاخه‌های مشترک حقوق جزا و جرم‌شناسی و همچنین حقوق بین‌الملل می‌باشد. گرایشی میان‌رشته‌ای که بنا به ضرورت و اقتضائات تحولات دنیای مدرن مورد توجه حقوق دانان کیفری و بین‌المللی قرار گرفته است. هر گونه مطالعه لازم در خصوص جرایم و جنایات ارتكابی در حوزه فراملی و در سطح بین‌المللی و واکاوی پاسخ‌های لازم به آن‌ها در محدوده مطالعاتی این گرایش می‌گنجد. علت شکل‌گیری این گرایش به وقایع جنایی بین‌المللی از اواخر قرن نوزدهم بر می‌گردد و سپس وقوع جنگ جهانی اول و آنگاه جنگ جهانی دوم باعث احساس نیاز به طراحی چنین حوزه‌ای برای مقابله با بی‌کیفرمانی جنایت‌کاران بین‌المللی شد. همچنانکه حقوق بین‌الملل یا حقوق کیفری به تنهایی می‌تواند دارای زیر شاخه‌هایی باشد در این حوزه نیز می‌توان از حقوق کیفری بین‌المللی عمومی و اختصاصی، آیین دادرسی کیفری بین‌المللی و جرم‌شناسی بین‌المللی و .. سخن به میان آورد. اگر چه شاید هر کدام از این‌ها تاب و کشش تبدیل شدن به یک دوره مستقل را نداشته باشند.

۱-۳- اهداف

هدف از تأسیس این رشته عبارت است از تربیت متخصصانی در حوزه حقوق کیفری بین‌المللی که آشنا با ساختار و آیین دادرسی دادگاه‌های کیفری بین‌المللی، شیوه رسیدگی آن‌ها و فنون دفاع از منافع ملی یک کشور در حوزه اتهامات جنایی بین‌المللی باشند. امروزه تأسیس دیوان کیفری بین‌المللی و پیوستن بسیاری از کشورها به آن ضرورت روزآمدسازی قوانین کیفری داخلی با نگاهی به حقوق کیفری بین‌المللی و همچنین با اساسنامه دیوان کیفری بین‌المللی را بیش از پیش ضروری نموده است. برای مسلح بودن به تهدیدات حوزه حقوق کیفری بین‌المللی و دفاع خوب و به موقع از منافع شهروندان بزه‌دیده جنایات بین‌المللی ضروری است زرادخانه کیفری هر کشوری به اصول و فنون این حوزه تخصصی مجهز گردد.

۱-۴- اهمیت و ضرورت تدوین برنامه

فرایند «جهانی‌شدن» در همه عرصه‌ها و حوزه‌ها در حال تحقق است. تعاریف و برداشت‌های گوناگونی از این فرایند به عمل آمده که یکی از این برداشت‌ها در مفهوم «قلمروزدایی» نهفته است. در این رویکرد، جهانی‌شدن که از آن به «فراسرزمینی» نیز یاد شده است، عبارت از شکل‌گیری جدیدی از پهنه جغرافیا است که در آن، فضای اجتماعی با نقشه‌ها و فاصله‌های سرزمینی و مرزها کاملاً منطبق نیست. در این تعریف، روابط فراسرزمینی شاخصه جهانی‌شدن محسوب می‌شود. همچنان که گسترش ارتباطات که از آن به فراج جهانی و فرامرزی نیز می‌توان تعبیر کرد، فضای اجتماعی را جهانی کرده و به محدودیت جغرافیای اجتماعی قلمروهای سرزمینی پایان داده است. با این همه، هنوز نمی‌توان از حذف این قلمروها سخن گفت. در

واقع جهانی شدن، همان ائتلاف نزدیک‌تر کشورها و مردم دنیا است که از طریق کاهش بیش از پیش هزینه‌های انتقال و ارتباط، شکستن مرزهای مصنوعی، گردش کالاها، خدمات، سرمایه و دانش افراد در گذر از مرزها دنبال می‌شود.

فرایند جهانی شدن در کنار آثار نیکوی فراوانی که در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی داشته است، تبعات مخربی نیز در پی داشته که پدیده «بزهکاری» یکی از آنها است. در واقع، جهانی شدن نه تنها قلمروهای جدیدی را برای بزهکاران گسترده و روش‌های ارتکاب جرایم را متحول ساخته است، بلکه به نحو چشم‌گیری هزینه‌های ارتکاب جرم را نیز کاهش داده و سرمایه‌های کلانی را به این سو به جریان انداخته است. امروزه بزهکاران و گروه‌های تبهکار، از دهکده جهانی و دستاوردهای آن همچون فناوری اطلاعات برای مقاصد خود نهایت استفاده را می‌برند و قادرند محدودیت‌ها را به طریقی بی‌سابقه پشت سر گذارند. بدین سان، در پرتو فرایند جهانی شدن، این اندیشه که پدیده بزهکاری پدیده‌ای بومی و محلی است، به شدت تغییر یافته است و بیش از پیش در حال دگرگونی به یک پدیده فراملی است.

بنا بر آنچه گفته شد، ضرورت هماهنگی و همسویی حقوق کیفری کشورها و همکاری بین‌المللی (جهانی و منطقه‌ای) از رهگذر تنظیم و تصویب اسناد بین‌المللی در سطوح مختلف و انعقاد موافقت‌نامه‌های همکاری دو و چندجانبه، بیش از پیش احساس می‌شود. فزونی تدریجی کنوانسیون‌های بین‌المللی دربارهٔ مقابله با اشکال گوناگون بزهکاری نظیر قاچاق مواد مخدر، قاچاق انسان، پولشویی، فساد مالی، تروریسم بین‌المللی و در مجموع، جرایم سازمان‌یافته که کشور ایران نیز به بسیاری از آنها پیوسته و آنها را به تصویب رسانده است، همچنین افزایش موافقت‌نامه‌های همکاری در زمینه معاضدت قضایی و استرداد مجرمان بین این کشور و سایر کشورها، گواه بر این مدعا است و نشانه به وجود آمدن حوزه‌های تخصصی است که نیازمند یادگیری مهارت‌ها و آموزش‌های ویژه است.

از سوی دیگر، شناسایی رفتارهایی به‌عنوان جنایات بین‌المللی و پیش‌بینی مرجعی دائمی تحت عنوان «دیوان کیفری بین‌المللی» به موجب اساسنامه‌ای که بیش از دو سوم کشورهای عضو سازمان ملل متحد به عضویت آن درآمده‌اند، پرداختن به مباحث نظری و عملی و چگونگی تربیت کارشناسانی در این زمینه را ضروری می‌سازد. تدارک بسترهای آموزشی و پژوهشی لازم جهت تربیت قضات، وکلا و کارشناسانی که مجهز به دانش و بینش حقوقی روز دربارهٔ ابعاد مختلف جرایم بین‌المللی باشند، از هدف‌های ایجاد این دوره است. تمهید و تدارک شالوده‌های آموزشی و پژوهشی به‌منظور تربیت متخصصان صاحب‌نظر و مسلط به مباحث و موضوعات حقوق کیفری بین‌المللی که بتوانند در مواقع لزوم با اتکا به دانش و بینش علمی با حضور در مجامع بین‌المللی از منافع ملی دفاع کنند، نیاز مبرم این کشور است. بی‌گمان، نشر فرهنگ آموزش و پژوهش در گرو تربیت استادان و پژوهشگرانی است که بتوانند در حوزه مطالعات حقوق کیفری بین‌المللی با پدید آمدن آثار علمی، دانش و تجربه خود را به آیندگان منتقل کنند. تأسیس این دوره با نگاه آموزش‌محور، در مقام آن است که کمبود محسوس استادان کارآموده و متخصص را در سطوح دانشگاهی مرتفع سازد.

توانایی‌های علمی دانش‌آموختگان این رشته در بُعد فنی، آنان را با چگونگی شناسایی و کشف ادله جرم، تحقیق دربارهٔ جرایم بین‌المللی با همکاری سایر کشورها، ضبط و نحوه نگهداری اموال و عواید حاصل از جرم و نهایتاً دستگیری بزهکاران آشنا می‌سازد. دانش‌آموختگان این رشته می‌توانند در مقام وکیل، قاضی و کارشناس خبره در مراجع قضایی ملی و بین‌المللی حضور یابند و در فرایند رسیدگی، با اتکا به دانش حقوقی خود، از حق و عدالت دفاع کنند.

۱-۵- ساختار (برنامه‌ریزی) آموزشی رشته

ساختار آموزشی این رشته در واقع ترکیبی از روش‌های نیازمحور، آرمان‌محور، مبتنی بر توسعه مرزهای دانش و النهایه مهارت‌محور است. نیازمحوری مبتنی بر همراهی با تحولات جهانی شده حقوق کیفری است و آرمان‌محوری نیز در چارچوب تلاش برای ارتقا و روزآمدسازی نظام عدالت کیفری قابل توجه می‌باشد. وانگهی، برای پیشبرد و توسعه حوزه‌های مرتبط با علوم جنایی پردازش این رشته ضروری می‌باشد و بدیهی است برای تربیت متخصصان این حوزه مهارت‌محوری باید در سرلوحه آموزش‌ها باشد. نیاز نظام جمهوری اسلامی ایران در سطح بین‌المللی به داشتن متخصصان آگاه به این علم اقتضا دارد که اجرای این رشته در اولویت قرار گیرد.

۱-۶- تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول ۱- توزیع واحدها

جمع واحد	نوع دروس
۱۶	دروس تخصصی
۱۲	دروس اختیاری
۴	پایان‌نامه
۳۲	کل
طول دوره تحصیلی	
چهار ترم	

۱-۷- مهارت، توانمندی و شایستگی دانش‌آموختگان

جدول ۲- مهارت، توانمندی و شایستگی دانش‌آموختگان

دروس مرتبط	مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه
حقوق کیفری عمومی، اختصاصی و آیین دادرسی کیفری بین‌المللی	برخورداری از قدرت تحلیل و فهم جرایم و جنایات در سطح فراملی و بین‌المللی
جرم‌شناسی بین‌المللی	برخورداری از مهارت علت‌شناسی وقوع جرایم و جنایات بین‌المللی
حقوق کیفری منطقه‌ای	کسب آمادگی برای فهم تحولات جنایی منطقه‌ای و خطرناک برای منافع ملی و واکنش به موقع

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی	دروس مرتبط
اطلاع از تحولات جنایی بین‌المللی و تقویت روحیه آمادگی به پاسخگویی در برابر این تحولات	سیاست جنایی بین‌المللی

۱-۸- شرایط و ضوابط ورود به دوره^۱

دانش آموختگان مقطع کارشناسی حقوق، حقوق قضایی، فقه و مبانی حقوق می‌توانند در این دوره شرکت کنند.

۱-۹- وضعیت اساتید مورد نیاز

از جمله تخصص‌های لازم برای استادان، آشنایی با یک زبان خارجی و تخصص لازم و کافی در علوم جنایی و همچنین حقوق بین‌الملل می‌باشد. چنانچه در هر دانشکده یک استاد متخصص در حوزه حقوق کیفری بین‌المللی حضور داشته باشد برای یک دوره ۱۵ ساله می‌تواند جوابگو باشد. به نظر می‌رسد در یک زمان بندی یک تا دو ساله می‌توان استادان را متناسب با برنامه جدید آماده نمود.

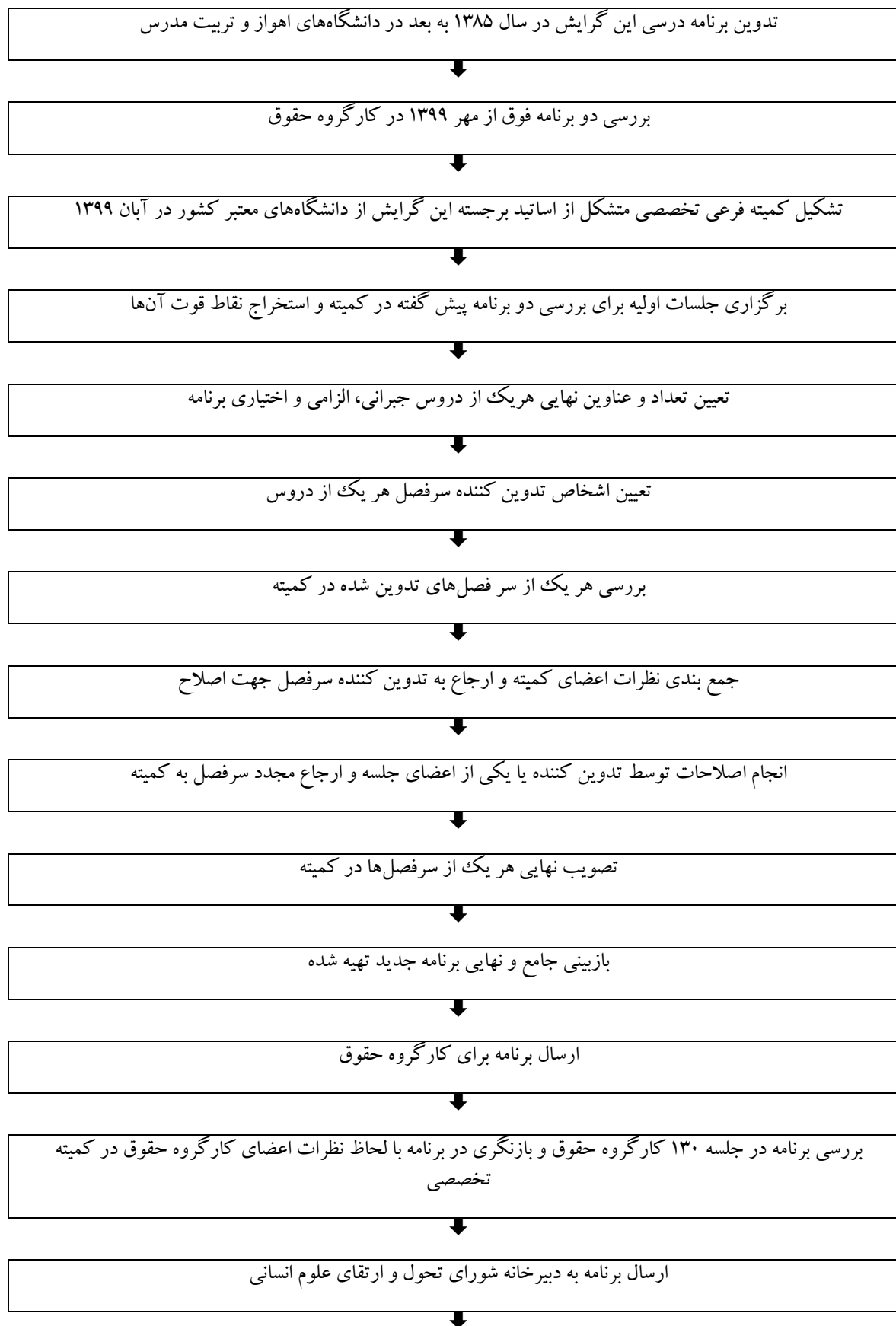
۱-۱۰- مواد آزمون ورودی و ضرایب آن‌ها

جدول ۴- مواد آزمون ورودی و ضرایب آن‌ها

ردیف	مواد آزمون	ضریب
۱	زبان تخصصی	۳
۲	حقوق بین‌الملل عمومی	۲
۳	آیین دادرسی کیفری	۲
۴	حقوق کیفری عمومی	۲

۱. **تبصره ۵:** دانشجویانی که رشته مقطع قبلی آنان با این رشته غیرمرتبط است موظفند تا حداکثر ۱۲ واحد درسی را به عنوان دروس جبرانی از میان دروس دوره قبل این رشته در نیمسال اول و دوم بگذرانند. انتخاب این دروس به تعیین گروه آموزشی دانشگاه / موسسه می‌باشد و شامل دروسی است که دانش پایه و اصلی این رشته را در بر بگیرد. تعداد واحدهای جبرانی نیز به تشخیص گروه آموزشی دانشگاه / موسسه و بر مبنای میزان ارتباط رشته با رشته دوره قبلی دانشجو تعیین خواهد شد.

۱-۱۱- گام‌های طی شده برای تدوین برنامه

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

۲-۱- جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۱) - جدول کلی واحدهای درسی رشته حقوق کیفری بین‌المللی مقطع کارشناسی ارشد

جمع واحدهای درسی	نوع واحدهای درسی			طول دوره تحصیلی
	پایان نامه	تخصصی اختیاری	تخصصی الزامی	
۳۲	۴	۱۲	۱۶	چهار ترم

نکته: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کار آموزشی (کارورزی) ۶۴ ساعت است.

جدول (۲) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	اسلام و حقوق کیفری بین‌المللی	۲	☒			۳۲			
۲.	حقوق کیفری عمومی بین‌المللی	۲	☒			۳۲			
۳.	حقوق کیفری اختصاصی بین‌المللی	۲	☒			۳۲			
۴.	آیین دادرسی کیفری بین‌المللی	۲	☒			۳۲			
۵.	سیاست جنایی بین‌المللی	۲	☒			۳۲			
۶.	صلاحیت کیفری دادگاه‌های ملی	۲	☒			۳۲			
۷.	حقوق بین‌الملل بشردوستانه	۲	☒			۳۲			
۸.	روش تحقیق و پژوهش (سمینار)	۲	☒			۳۲			

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	رویه قضایی کیفری بین‌المللی	۲	☒			۳۲			
۲.	حقوق مسئولیت کیفری بین‌المللی	۲	☒			۳۲			
۳.	نقش سازمان‌های مردم‌نهاد در دادرسی کیفری بین‌المللی	۲	☒			۳۲			
۴.	سازمان‌ها و نهادها در حقوق کیفری بین‌المللی	۲	☒			۳۲			
۵.	اجرای احکام کیفری بین‌المللی	۲	☒			۳۲			
۶.	حقوق بشر بین‌المللی	۲	☒			۳۲			
۷.	حقوق بین‌الملل بشردوستانه اسلامی	۲	☒			۳۲			
۸.	جرم‌شناسی بین‌المللی	۲	☒			۳۲			
۹.	بزهکاری‌های فراملی	۲	☒			۳۲			
۱۰.	کیفرشناسی بین‌المللی	۲	☒			۳۲			
۱۱.	حقوق بزه‌دیدگان بین‌المللی	۲	☒			۳۲			

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱۲.	حقوق کیفری منطقه‌ای	۲	☒			۳۲			
۱۳.	جهانی شدن حقوق کیفری	۲	☒			۳۲			
۱۴.	حقوق معاهدات بین‌المللی	۲	☒			۳۲			
۱۵.	حقوق کیفری بین‌المللی در کشورهای اسلامی	۲	☒			۳۲			

دانشجو می‌بایست با هماهنگی گروه آموزشی، تعداد ۱۲ واحد از دروس اختیاری جدول فوق را بگذراند.

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

عنوان درس به فارسی:		اسلام و حقوق کیفری بین‌المللی	
عنوان درس به انگلیسی:		Islam and International Criminal Law	
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐	نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		تخصصی ☒	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

با توجه به اصل ۴ ق.ا. مبنی بر عدم مغایرت قوانین عادی با موازین شرعی، لزوم شناخت موازین اسلامی راجع به مباحث حقوق کیفری بین‌المللی و یادگیری مطالب آن و تفکر در مورد آن‌ها برای دانشجویان رشته حقوق کیفری بین‌المللی قابل توجه است. هدف از این درس آشنایی دانشجویان با شماری از اهم مفاهیم و مبانی اسلامی مرتبط با آموزه‌های حقوق کیفری بین‌المللی است. دانشجویان در این درس مهارت تطبیق تحلیلی و انتقادی مباحث نوپیدای حقوق کیفری بین‌المللی با مفاهیم و مبانی اسلامی را فرا می‌گیرند.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. جهانی یا منطقه‌ای بودن اسلام در نظریه و عمل
  - ۱-۱. جهانی بودن در نظر
  - ۲-۱. منطقه‌ای بودن در عمل
۲. تقسیم جهان از دیدگاه اعمال قواعد شریعت
  - ۱-۲. دارالاسلام
  - ۲-۲. دارالکفر
۳. نظریات مختلف اسلامی در مورد قلمرو مکانی اسلام
  - ۱-۳. قلمرو سرزمینی اسلام
  - ۲-۳. قلمرو فرا سرزمینی اسلام
- الف) دیدگاه غیر قابل اجرا بودن اسلام به جهت عدم تسلط (دیدگاه ابوحنیفه)
- ب) دیدگاه قابلیت اجرای اسلام در هر مکانی (دیدگاه امامیه، مالکی، شافعی و حنبلی)
۴. اعتبار «قوانین» و «احکام کیفری» دادگاه‌های غیر اسلامی
- الف) اعتبار قوانین کیفری غیر اسلامی (مجرمیت متقابل و ...)
- ب) اعتبار حکم کیفری غیر اسلامی (نظیر انتقال محکومان به حبس و قاعده منع محاکمه مجدد)
۵. احکام فقهی معاضدت قضایی بین‌المللی
۶. معاضدت قضایی منطقه‌ای کشورهای اسلامی
۷. تعامل کشورهای اسلامی با دیوان بین‌المللی کیفری و سایر دادگاه‌های بین‌المللی کیفری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مبتنی بر تعامل فعال استاد و دانشجو

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی تحقیقی

آزمون میان ترم و پایان نیم‌سال

ج) ملزومات، تجهيزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

در صورت نیاز استفاده از دستگاه ویديو پروژكشن

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسی:

- ۱) عوده، عبدالقادر، حقوق جنایی اسلام بر اساس مذاهب پنجگانه (با تعليقات مرحوم سيد اسماعيل صدر)، ترجمه اكبر غفوري، ج ۱، چاپ اول، انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۳۷۳.
- ۲) حميدا...، محمد، حقوق روابط بين الملل در اسلام (آيين جهانداري اسلامي)، ترجمه و تحقيق سيد مصطفي محقق داماد، ج ۱، چاپ اول، مركز نشر اسلامي، ۱۳۷۳.
- ۳) عميد زنجاني، عباسعلي، حقوق اقليت ها (بررسی گوشه‌هایی از مفاهيم حقوق بين الملل از نظر فقه اسلامي)، دفتر نشر فرهنگ اسلامي، چاپ چهارم، ۱۳۶۷.
- ۴) ضيائي بيگدلي، محمدرضا، اسلام و حقوق بين الملل، كتابخانه گنج دانش، چاپ اول، ۱۳۷۵.
- ۵) پوربافراني، حسن و بيگي حسن، فاطمه، اعمال قاعده منع محاکمه مجدد در جرایم مستوجب مجازات‌های شرعی، پژوهشنامه حقوق كيفرى، شماره ۷، بهار و تابستان ۱۳۹۲.
- ۶) پوربافراني، حسن، اكبري، احسان و بدري، حسن، انتقال محكومين به حبس در موافقتنامه‌های بين المللي با نگاهی به مباني فقهی، پژوهش تطبيقي حقوق اسلام و غرب، دوره اول، شماره ۱، پاییز ۱۳۹۳.
- ۷) شريفی، ابراهيم و پوربافراني، حسن، اثربخشي اجرائي به حکم كيفرى خارجي؛ توجه فقهی و كارايي قضايي، حقوق اسلامي، شماره ۶، بهار ۱۳۹۷.
- ۸) پوربافراني، حسن و بدري، حسن، انتقال دادرسي كيفرى در حقوق اتحاديه اروپا و امکان‌سنجي پذيرش آن در حقوق ايران با نگاهی به مباني فقهی، پژوهش‌های تطبيقي حقوق اسلام و غرب، دوره چهارم، شماره ۱، پاییز ۱۳۹۶.
- ۹) قربان‌نيا، ناصر، اخلاق و حقوق بين الملل، انتشارات سمت، ۱۳۷۸.
- ۱۰) محقق داماد، سيد مصطفي، اصل عدم مداخله در اسلام و حقوق بين الملل، دفتر نشر علوم اسلامي.
- ۱۱) صالحی نجف آبادی، نعمت‌ا...، جهاد در اسلام، نشر نی، ۱۳۸۶.
- ۱۲) حسینی نژاد، حسينقلي، حقوق كيفرى بين المللي اسلامي، نشر میزان، ۱۳۸۴.
- ۱۳) اختري، سجاد، حقوق بين الملل كيفرى اسلامي، نشر حقوق يار، ۱۳۹۷.
- ۱۴) محقق داماد، سيد مصطفي، اسلام و حقوق بين الملل: رهيافتي اسلامي، مركز نشر علوم اسلامي، ۱۳۹۳.

ب) منابع عربي:

- ۱) عوده، عبدالقادر، التشریح الجنایی الاسلامی مقارناً بالقانون الوضعی، ج ۱، چاپ پنجم، ۱۹۷۶ م.

ج) منابع لاتین:

- 1) Gray, Tallyn, 2018, Islam and International Criminal Law and Justice, Torkel Opsahl Academic EPublisher.
- 2) Malekian, Farhad, 1994, The Concept of Islamic International Criminal Law: A Comparative Study, Springer; 1994th edition.
- 3) Malekian, Farhad, 2011, Principles of Islamic International Criminal Law, Brill Publisher.
- 4) Malekian, Farhad, 2017, Corpus Juris of Islamic International Criminal Justice, Cambridge Scholars Publishing.
- 5) Powell, Emilia Justyna, 2020, Islamic Law and International Law: Peaceful Resolution of Disputes, Oxford Scholarship Online.
- 6) Rasilla, Ignacio de la & Shahid, Ayesha, 2018, International Law and Islam: Historical Explorations, Brill's Arab and Islamic Laws Series.

- 7) Powell, Emilia Justyna. "Islamic Law States and the International Court of Justice." *Journal of Peace Research*, 50, no. 2 (2013): 203-217.
- 8) Powell, Emilia Justyna, 2016, "Islamic Law States and the Authority of the International Court of Justice: Territorial Sovereignty and Diplomatic Immunity." *Law and Contemporary Problems*, 79(1): 209–236.
- 9) Bassiouni M. Cherif, 2015, "Misunderstanding Islam on the Use of Violence", *Houston Journal of International Law*, 37(3): 643-677.
- 10) Arzt, Donna E. "The Application of International Human Rights Law in Islamic States" *Human Rights Quarterly*, 12, no. 2 (1990): 202-30.
- 11) Michael J. Kelly, *Islam & International Criminal Law: A Brief (In) Compatibility Study*, Creighton University School of Law.

عنوان درس به فارسی:		حقوق کیفری عمومی بین‌المللی	
عنوان درس به انگلیسی:		General International Criminal Law	
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐	نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		تخصصی ☒	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

.....

الف) هدف کلی:

گرچه حقوق کیفری عمومی بین‌المللی از لحاظ عناوین مباحث مربوطه شباهت‌هایی با حقوق کیفری عمومی داخلی دارد ولی به اقتضای ماهیت خود، مباحثی متفاوت از حقوق داخلی دارد که ضرورت مطالعه آن‌ها، درس حقوق کیفری عمومی بین‌المللی را توجیه می‌کند. هدف از ارائه این درس آشنایی دانشجویان با اصول و قواعد کلی حاکم بر حقوق کیفری بین‌المللی ماهوی می‌باشد.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱- مفاهیم و مبانی

۱-۱- تعریف حقوق کیفری بین‌المللی

۱-۲- تعریف جرم ملی، فراملی و بین‌المللی

۱-۳- حقوق کیفری بین‌المللی، حقوق بشر و حاکمیت دولت‌ها

۱-۴- پیشینه حقوق کیفری بین‌المللی

۲- منابع حقوق کیفری بین‌المللی

۲-۱- معاهدات بین‌المللی

۲-۲- عرف بین‌المللی

۲-۳- اصول کلی حقوق کیفری بین‌المللی

۲-۴- قواعد مشترک مستخرج از نظام‌های کیفری ملی

۲-۵- رویه کیفری بین‌المللی

۲-۶- دکترین حقوق کیفری بین‌المللی

۳- اصول حاکم بر حقوق کیفری بین‌المللی

۳-۱- اصل قانونی بودن

۳-۲- اصل عطف به‌ماسبق نشدن

۳-۳- اصل تفسیر مضیق

۳-۴- اصل مسئولیت کیفری فردی

۳-۵- اصل منع بی‌کیفری و منع محاکمه دوباره

۳-۶- اصل عدم شمول مرور زمان

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مبتنی بر تعامل فعال استاد و دانشجو همراه با مباحثه و پرونده خوانی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی تحقیقی

ج) ملزومات، تجهيزات و امكانات مورد نياز براي ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پيشهادي:

الف) منابع فارسي:

- ۱) اردبيلي، محمدعلي، حقوق بين الملل كيفرى، دو جلد، (مجموعه مقالات)، انتشارات ميزان، ۱۳۹۹.
- ۲) پوربافراني، حسن، حقوق جزاي بين الملل، انتشارات جنگل، آخرين چاپ.
- ۳) حسيني نژاد، حسيني، حقوق كيفرى بين المللى، نشر ميزان، آخرين چاپ.
- ۴) خالقي، علي، حقوق جزاي بين الملل، انتشارات شهر دانش، آخرين چاپ.
- ۵) رضوي فرد، بهزاد، حقوق كيفرى بين المللى عمومي، نشر ميزان، آخرين چاپ.
- ۶) كراير و ديگران، حقوق و آيين دادرسي بين المللى كيفرى، ترجمه حسين فخر و داود كوهي، جلد سوم، انتشارات مجد، چاپ اول، ۱۳۹۹.
- ۷) كسسه، آنتوني، حقوق كيفرى بين المللى، ترجمه حسين پيران، اردشير امير ارجمند، زهرا موسوي، انتشارات جنگل، آخرين چاپ.
- ۸) كيتي شيايزري، كريانگ ساك، حقوق بين المللى كيفرى، ترجمه بهنام يوسفيان و محمد اسماعيلي، انتشارات سمت، آخرين چاپ.
- ۹) مهرا، نسرين، حقوق كيفرى بين المللى (فرايند، نظريه ها و چشم اندازها) (مجموعه مقالات)، انتشارات ميزان، چاپ اول، ۱۳۹۰.
- ۱۰) عبداللهي، محسن (و همكاران)، ديوان كيفرى بين المللى، انتشارات دبیرخانه مجمع تشخيص مصلحت نظام، ۱۳۹۶.

ب) منابع لاتين:

- 1) Bassiouni, M.C. (ed), International Criminal Law, Dobbs Ferry, NY: Transnational Publishers, 1999.
  - 2) Oas, Gideon, Bischoff James L., and Reid Natalie L., International Criminal Law Practitioner Library: froms of Responsibility in international Criminal Law, Cambridge: Cambridge University press, 2008.
  - 3) Cassese, A., International Criminal Law, Oxford: OUP, 2008.
  - 4) Paust, J. (ed), International Criminal Law: Cases and Materials, 2nd edn., Durham NC: North Carolina Academic press, 2000.
  - 5) Werle, Gerhard, Principles of International Criminal Law, T.M.C. Asser Press. 2005.
- Wise, E., and Rodgor, E., International Criminal Law: Cases and Materials, New York: Lexis pub, 2000.

عنوان درس به فارسی:		حقوق كيفرى اختصاصى بين‌المللى	
عنوان درس به انگليسى:		Special International Criminal Law	
دروس پيش‌نياز:		نوع درس و واحد	پايه ☐ نظرى ☒
دروس هم‌نياز:			تخصصى ☒ عملى ☐
تعداد واحد:	۲		اختيارى ☐ نظرى-عملى ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پايان‌نامه ☐

اگر واحد عملى دارد، چه نوع آموزش تكميلي نياز است؟: سفر علمى آزمونيشگاه سمينار كارگاه موارد ديگر: .....

الف) هدف كلي:

جنايات بين‌المللى علاوه بر اينكه همانند جرايم عادى داراى تعريف، ارکان تشكيل‌دهنده و پاسخ‌هاى كيفرى خاص خود هستند، با داشتن عناصرى خاص، از جرايم عادى متمايز مى‌شوند. از لحاظ منبع جرم‌انگارى نيز آشنائى دانشجويان با منابع مربوطه حقوق كيفرى بين‌المللى ضرورى به نظر مى‌رسد. هدف از ارائه اين درس آشنائى دانشجويان با تعريف، ارکان تشكيل‌دهنده و ضمانت اجراهاى جنايات بين‌المللى مى‌باشد.

ب) مباحث يا سرفصل‌ها:

۱- جنايت نسل‌زدائى

۱-۱- تعريف و پيشينه جنايت نسل‌زدائى

۱-۲- منابع حقوقى جنايت نسل‌زدائى

۱-۳- مصاديق ركن مادى نسل‌زدائى

۱-۴- سوءنيت خاص نسل‌زدائى

۱-۵- گروه‌هاى مورد حمايت در جنايت نسل‌زدائى

۲- جنايات عليه بشريت

۲-۱- تعريف و پيشينه جنايات عليه بشريت

۲-۲- منابع حقوقى جنايات عليه بشريت

۲-۳- شروط آستانه جنايات عليه بشريت

۲-۴- مصاديق ركن مادى جنايات عليه بشريت

۳- جنايات جنگى

۳-۱- تعريف و پيشينه جنايات جنگى

۳-۲- اصول حاكم بر جنگ (آغاز و ادامه جنگ)

۳-۳- منابع حقوقى جنايات جنگى

۳-۴- اشخاص و اموال مورد حمايت در جنگ

۳-۵- مصاديق جنايات جنگى در مخاصمات مسلحانه بين‌المللى

۳-۶- مصاديق جنايات جنگى در مخاصمات مسلحانه غير بين‌المللى

۴- جنايت تجاوز ارضى

۴-۱- تعريف و پيشينه جنايت تجاوز ارضى

۴-۲- منابع حقوقى جنايت تجاوز ارضى

۴-۳- مصاديق ركن مادى جنايت تجاوز ارضى

۴-۴- تعامل شوراى امنيت و دادگاه كيفرى بين‌المللى در رسيدگى به تجاوز ارضى

۵- برخى جنايات بين‌المللى ديگر

۵-۱- تروريسم بين‌المللى

۲-۵- شكنجه

۳-۵- قاچاق مواد مخدر

۴-۵- قاچاق انسان

۵-۵- دزدى دريائى

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل فعال استاد و دانشجو همراه با مباحثه و پرونده خوانی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی تحقیقی

آزمون میان ترم و پایان نیم‌سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسی:

- ۱) رابرتسون، جفری، جنایات علیه بشریت، ترجمه گروه پژوهشی دانشگاه علوم اسلامی رضوی، ۱۳۸۳.
- ۲) کرایر و دیگران، درآمدی بر حقوق و آیین دادرسی بین‌المللی کيفرى، ترجمه حسين فخر و داود کوهی، جلد دوم، انتشارات مجد، چاپ اول، ۱۳۹۵.
- ۳) کسسه، آنتونیو، حقوق کيفرى بين المللى، ترجمه حسين پيران، اردشير امير ارجمند، زهرا موسوی، انتشارات جنگل، چاپ اول.
- ۴) کیتی شيايزرى، کريانگ ساك، حقوق بين المللى کيفرى، ترجمه بهنام يوسفیان و محمد اسماعیلی، انتشارات سمت، آخرین چاپ.
- ۵) محمد نسل، غلامرضا، مجموعه اسناد ديوان کيفرى بين المللى، انتشارات دادگستر.
- ۶) مهرا، نسرین، حقوق کيفرى بين المللى (فرایند، نظریه‌ها و چشم‌اندازها) (مجموعه مقالات)، نشر میزان، چاپ اول، ۱۳۹۰.
- ۷) ميرمحمدصادقى، حسين، حقوق جزای بين الملل (مجموعه مقالات)، نشر میزان، آخرین چاپ.
- ۸) پلی تی، مورو، نسی، گیزوپ، ديوان بين المللى کيفرى و جنایت تجاوز، ترجمه مجید شایگان فرد، انتشارات مهر آمین، ۱۳۸۷.
- ۹) دورمن، کنوت (و همکاران)، عناصر جنایات جنگی در اساسنامه ديوان بين المللى کيفرى، ترجمه زهرا جعفری (و همکاران)، انتشارات مجمع علمی و فرهنگی مجد، ۱۳۹۳.
- ۱۰) شایگان فرد، مجید، تجاوز نظامی و اقدامات جامعه بین‌المللی از اوایل قرن بیستم تا اعمال صلاحیت ديوان بين المللى کيفرى (درآستانه فعال شدن صلاحیت ديوان بين المللى کيفرى بر جنایت تجاوز)، انتشارات مجمع علمی و فرهنگی مجد، ۱۳۹۷.
- ۱۱) موزن زادگان، حسنعلی و رضوی فرد، بهزاد (به کوشش) مجموعه مقالات همایش بين المللى ؛ ابعاد حقوقی - جرم‌شناختی تروریسم، آذر ۱۳۹۸، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.

ب) منابع لاتین:

- 1) Boot, Machteld, Genocide, Crimes Against Humanity, war Crimes: Nullum Crimen Sine Lege and the Subject Matter Jurisdiction of the International Criminal Court, Antwerp: Intersentia, 2002.
- 2) Döhrmann, Knut, Louise Doswald- Beck and Robert Kolb, Elements of war Crimes under the Rome Statue of the International Criminal Court: Sources and Commentary, Port Chester NY: Cambridge University Press, 2002.
- 3) Eve La Haye, War Crimes in Internal Armed conflicts, Cambridge: ICRC, 2008.
- 4) MacCormack, T.L.H., and Simpson, G.J. (eds), The Law of War Crimes: National and International Approaches, The Hague: Kluwer, 1997.

- 5) Schabas, William A., *Genocide in International Law: The Crime of Crimes*, Cambridge: Cambridge University Press, 2000.

عنوان درس به فارسی:		آیین دادرسی کیفری بین المللی	
عنوان درس به انگلیسی:		International Criminal Procedure	
دروس پیش نیاز:		نوع درس و واحد	پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:			تخصصی ☒ عملی ☐
تعداد واحد:	۲		اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

لزوم آشنایی با حقوق شکلی جرایم بین المللی و نحوه پیگرد آنها؛ لزوم آشنایی دانشجویان با مبانی، منابع و سازوکارهای همکاری های قضایی بین المللی؛ فراگیری حقوق دادرسی در دادگاه های کیفری بین المللی؛ شناخت چیستی و چگونگی همکاری های قضایی بین المللی.

ب) مباحث یا سرفصل ها:

بخش نخست - پیشینه، فرایند و اجرای احکام در دادرسی کیفری بین المللی

فصل نخست: سابقه دادرسی کیفری بین المللی

گفتار یکم: دادگاه های نظامی نورنبرگ و نظامی توکیو (نسل اول)

گفتار دوم: دادگاه های یوگسلاوی سابق و روآندا (نسل دوم)

گفتار سوم: دادگاه های ملی - بین المللی (بین المللی شده)

گفتار چهارم: دیوان کیفری بین المللی دایمی (نسل سوم)

۱- مقدمه

۲- تاسیس و ساختار دیوان

۳- صلاحیت موضوعی (جرایم داخل در صلاحیت دیوان)

۴- صلاحیت تکمیلی و جهات غیر قابل رسیدگی

۵- صلاحیت زمانی ، مکانی و شخصی

۶- شروع به رسیدگی (مکانیزم ماشه)

۷- جهات توقف تحقیق و تعقیب

فصل دوم: فرایند دادرسی کیفری بین المللی

گفتار یکم: مقدمه

۱- عاملان دادرسی و نقش آنها

۲- دادرسی کیفری بین المللی و اصول حقوق بشر

۳- شروع و ختم تحقیقات

۴- اقدامات و تدابیر قهری

۵- تعقیب و کیفرخواست

۶- اقدامات پیش دادرسی : مقدمات رسیدگی

۷- قواعد ادله، اقرار به جرم و معامله اتهام

۸- محاکمه و صدور حکم

۹- رسیدگی تجدید نظر (پژوهشی)

۱۰- اعاده دادرسی

۱۱- جرایم علیه اجرای عدالت

گفتار دوم: اجرای احکام

۱- دادگاه‌های بین‌المللی نظامی نورنبرگ و توکیو

۲- دادگاه‌های بین‌المللی برای یوگسلاوی سابق و رواندا

۳- دادگاه‌های بین‌المللی شده

۴- دیوان کیفری بین‌المللی

بخش دوم- همکاری‌های قضایی بین‌المللی

- کلیات

الف: تعریف همکاری و کمک‌های قضایی بین‌المللی

پیشینه همکاری‌های قضایی بین‌المللی

۱- اسناد بین‌المللی

معاهدات

اساسنامه نهادهای قضایی بین‌المللی

قطعه‌نامه‌های سازمان ملل متحد

۲- اسناد ملی

ب: منابع حقوق همکاری و کمک‌های قضایی بین‌المللی

۱- گستره همکاری‌های قضایی

نیابت‌های قضایی

استرداد مجرمان

احاله دادرسی

انتقال محکومان به حبس

۲- آیین همکاری و کمک‌های قضایی

قواعد ماهیتی

قواعد شکلی

۳- همکاری و کمک‌های پلیس جنایی بین‌المللی

۴- همکاری و کمک‌های پلیس ملی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل میان استاد و دانشجو به همراه بررسی پرونده‌های مرتبط

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت کلاسی تحقیقی

امتحان میان ترم و پایان ترم

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع بخش نخست:

الف) منابع فارسی:

- ۱) بهزاد رضوی فرد (۱۳۹۴)، حقوق کیفری بین المللی، تهران: میزان.
- ۲) محمد هادی ذاکر حسین (۱۳۹۹)، آیین پیش دادرسی دیوان کیفری بین المللی، تهران: شهر دانش.
- ۳) محمود صابر (۱۳۸۸)، آیین دادرسی دیوان کیفری بین المللی، تهران: دادگستر.
- ۴) محمد فرجی (۱۳۹۶)، دادگاه کیفری بین المللی شده کامبوج، مبانی و چالش های یک دادگاه کیفری مختلط، تهران: خرسندی.
- ۵) کریستوف سافرلینگ و دیگران (۱۳۹۷)، آیین دادرسی کیفری بین المللی، تهران: میزان.
- ۶) رابرت کرایر و همکاران، درآمدی بر حقوق و آیین دادرسی بین المللی کیفری، دوره سه جلدی، ترجمه حسین فخر و داود کوهی، انتشارات مجد، چاپ اول، ۱۳۹۳.

ب) منابع لاتین:

- 1) Robert Cryer (2014), An Introduction to International Criminal Law and Procedure, Cambridge.
- 2) William A. Schabas (2012), An Introduction to International Criminal Court, Cambridge.
- 3) Kelly Pitcher (2018) Judicial Responses to pre - trial procedural violation in international criminal proceedings, Springer
- 4) Petra Viebig. (2016) Illicity obtained evidence at the International criminal court, Springer.
- 5) William A. Cabanas and Nadia Bernaz (2011) Routledge Handbook of International Criminal Law.
- 6) Catherine S. Namakula (2014) Language and the Right to fair Hearing in International Criminal Trials, Springer.
- 7) Christoph Safferling (2012) International Criminal Procedure, Oxford University Press.
- 8) Göran Sluiter, Håkan Friman, Suzannah Linton, Sergey Vasiliev, and Salvatore Zappalà (2013) International Criminal Procedure: Principles and Rules, Oxford University Press.
- 9) Caleb H. Wheeler, The Right to Be Present at Trial in International Criminal Law, Brill | Nijhoff, 2019.
- 10) Robert Cryer and others, An Introduction to International Criminal Law and Procedure, Cambridge University Press, 2019.

منابع بخش دوم:

منابع درس:

الف) منابع فارسی:

- ۱) اردبیلی، محمد علی. استرداد مجرمین و معاضدت قضایی با تأکید بر جرایم مواد مخدر. تهران: انتشارات میزان، ۱۳۸۲.
- ۲) عباسی، محمود، استرداد مجرمین، تهران: انتشارات گنج دانش، ۱۳۷۳.
- ۳) تقی زاده انصاری، مصطفی، سازمان جهانی پلیس جنایی، تهران: جنگل جاودانه، چاپ نخست، ۱۳۸۸.
- ۴) اردبیلی، محمد علی، همکاری های قضایی بین المللی، نشر میزان، ۱۴۰۰.
- ۵) میرفلاح نصیری، سیده ندا، تعهد به استرداد یا محاکمه در حقوق بین الملل کیفری، انتشارات شهردانش، ۱۳۹۴.

ب) منابع غیر فارسی:

- 1) Geoff, Gilbert, Aspects of Extradition law, Boston, Dordrecht and London: Martinus Nijhoff, 1991.
- 2) Stanbrook, Lvor; Stanbrook, Clive (2000), Extradition Law & Practice, Oxford University Press.
- 3) Zimmer, Brenden M. (2011), Extradition & Rendition: Background & Issues (Law, Crime & Law Enforcement), Nova Science Pub Inc.

سیاست جنایی بین‌المللی		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
پایه ☐	نظری ☒	دروس پیش‌نیاز:	
تخصصی ☒	عملی ☐	دروس هم‌نیاز:	
اختیاری ☐	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با اصول راهبردی و ارکان و ساختارهای سیاست جنایی بین‌المللی؛ آشنایی با ارکان تصمیم‌ساز بین‌المللی سیاست جنایی مقابله با جرایم جهانی و بین‌المللی؛ ضرورت رصد تفاوت‌ها و مشابهت‌های سیاست‌های جنایی نظام‌های حقوقی مختلف جهان در راستای تقریب و انسجام فعالیت در مقابله با پدیده مجرمانه جهانی؛ آشنایی با مفهوم سیاست جنایی بین‌المللی و گونه‌شناسی آن بر اساس جریان‌های ایدئولوژیک آموزه‌های علمی و مدل‌های سیاست جنایی استخراجی از نظام‌های داخلی؛ آشنایی با روش‌های دریافت و پذیرش سیاست جنایی بین‌المللی در سطوح مختلف تقنینی، قضایی و اجرایی؛ آشنایی با مدل‌های سیاست جنایی بین‌المللی در سطوح مختلف و نحوه تعامل آن با سیاست جنایی جهانی.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

الف. واژه‌شناسی و مفهوم سیاست جنایی

۱. سیاست جنایی در معنای مضیق؛

۲. سیاست جنایی در مفهوم موسع؛

ب. مدل‌های سیاست جنایی

۱. مدل‌های دولتی

۲. مدل دولت‌های لیبرال؛

۳. مدل دولت‌های اقتدارگرا

۴. مدل دولت اقتدارگرای فراگیر

۵. مدل‌های جامعه‌محور

۶. مدل جامعه خودگردان

۷. مدل جامعه آنارشیت

پ. مفهوم سیاست جنایی بین‌المللی

۱. سیاست جنایی بین‌المللی، آموزه‌های جرم‌شناختی و حقوق کیفری

۲. سیاست جنایی بین‌المللی در پرتو گرایش‌های کلاسیک جرم‌شناسی

۳. سیاست جنایی بین‌المللی و گرایش‌های نوین جرم‌شناسی

۴. سیاست جنایی بین‌المللی در پرتو گرایش‌های حقوق کیفری فنی یا خاص (سیاست جنایی افتراقی)

۵. دریافت و پذیرش سیاست جنایی بین‌المللی

۶. وجوه افتراق و اشتراک سیاست جنایی جهانی و بین‌المللی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل میان استاد و دانشجو به همراه بررسی پرونده‌های مرتبط

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت کلاسی تحقیقی

امتحان میان ترم و پایان ترم

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسی:

- ۱) لازرژ، کریستین، درآمدی بر سیاست جنایی، ترجمه علی حسین نجفی ابرندآبادی، چاپ اول، نشر میزان، ۱۳۸۲.
- ۲) قیاسی، جلال‌الدین، مبانی سیاست جنایی حکومت اسلامی، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۶
- ۳) جاویدزاده، حمیدرضا، سیاست جنایی سازمان ملل متحد، نشر میزان، ۱۳۹۲
- ۴) یوسفی مراغه، مهدی، جهانی‌شدن سیاست جنایی، نشر خرسندی، ۱۳۹۹
- ۵) نجفی ابرندآبادی، علی حسین و هاشم بیکی دانشنامه جرم‌شناسی. گنج دانش. ۱۳۹۸
- ۷) زرژ پیکا. جرم‌شناسی، ترجمه علی حسین نجفی ابرندآبادی، نشر میزان، ۱۴۰۰.
- ۸) لازرژ / درآمدی بر سیاست جنایی، ترجمه علی حسین نجفی ابرندآبادی، نشر میزان. مهر ۱۴۰۰
- ۹) دلماس - مارتی. نظام‌های بزرگ سیاست جنایی، ترجمه علی حسین نجفی ابرندآبادی، نشر میزان. ۱۳۹۹
- ۱۰) نجفی ابرندآبادی، علی حسین، سیاست جنایی سازمان ملل متحد. مجله تحقیقات حقوقی
- ۱۱) نجفی ابرندآبادی، علی حسین، جهانی‌شدن قاچاق کالای سلامت‌محور جهانی‌شدن سیاست جنایی (جمع‌بندی همایش، ۱۳۹۶).
- ۱۱) نیاز پور، امیرحسین (به کوشش). دانشنامه علوم جنایی اقتصادی. میزان، ۱۳۹۸.

ب) منابع لاتین:

- 1) Stacy, Mallicoat and Others, Criminal justice policy, SAGE, 2014
- 2) Sue, Hobbs & others, The making of Criminal justice policy, Routledge, 2014
- 3) Francis, Pakes, Comparative Criminal justice, Routledge, 2004

عنوان درس به فارسی:		صلاحیت کیفری دادگاه‌های ملی	
عنوان درس به انگلیسی:		Criminal Jurisdiction of National Tribunals	
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐	نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		تخصصی ☒	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

امروزه فرض ارتکاب جرم توسط یا علیه اتباع یک کشور یا حتی ارتکاب جرایم علیه منافع اساسی و حیاتی یک کشور در خارج از قلمرو حاکمیت آن کشور، فرضی غیر قابل انکار است. همچنین فرضی که مرتکبان جرایم بین‌المللی در داخل قلمرو حاکمیت کشوری دستگیر شوند، فرض محتملی است. آشنایی با اهمیت دادگاه‌های داخلی کشورها در مقابله با جرایم بین‌المللی حتی جرایم بین‌المللی مهم (موضوع اساسنامه دیوان بین‌المللی کیفری)، تبیین مباحث اصول صلاحیت اعمال قوانین کیفری در داخل و خارج از قلمرو حاکمیت و نیز اهمیت دادگاه‌های داخلی کشورها در مقابله با جرایم بین‌المللی خطیر و جرایم بین‌المللی قراردادی.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

فصل اول: مفاهیم

- ۱- مفهوم صلاحیت کیفری دادگاه‌های داخلی
- ۲- ارتباط صلاحیت کیفری دادگاه‌های ملی با صلاحیت تکمیلی دیوان بین‌المللی کیفری
- ۳- معیار و میزان توسعه صلاحیت دادگاه‌های ملی
- ۴- تعریف و انواع قلمرو حاکمیت (زمینی، دریایی، هوایی و ...)
- فصل دوم: شناخت صلاحیت‌ها و اعتبار قوانین و احکام کیفری خارجی
- ۱- ماهیت توسعه صلاحیت اعمال قوانین کیفری به خارج از قلمرو حاکمیت
- ۲- تبیین صلاحیت تقنینی، قضایی و اجرایی
- ۳- پیوستگی صلاحیت تقنینی و قضایی و تفاوت بنیادی آن دو با صلاحیت اجرایی
- ۴- اعتبار «قانون» و «حکم» کیفری خارجی
- فصل سوم: قلمرو مکانی حقوق کیفری
- ۱- صلاحیت اعمال قوانین کیفری در داخل قلمرو حاکمیت (سرزمینی)
- ۲- صلاحیت اعمال قوانین کیفری در خارج از قلمرو حاکمیت بر مبنای رابطه تابعیت
  - ۱- ۲-۱- تابعیت مجرم (صلاحیت شخصی)
  - ۲- ۲-۲- تابعیت مجنی‌علیه (صلاحیت مبتنی بر تابعیت مجنی‌علیه)
  - ۳- ۳- صلاحیت اعمال قوانین کیفری در خارج از قلمرو حاکمیت بر مبنای ماهیت جرم ارتكابی
    - ۱- ۳-۱- جرم علیه نظم عمومی داخلی (صلاحیت واقعی)
    - ۲- ۳-۲- جرم علیه نظم عمومی بین‌المللی (صلاحیت جهانی)
- فصل چهارم: جرایم موضوع اصل صلاحیت جهانی دادگاه‌های داخلی
  - ۱- ۱- جرایم بین‌المللی خطیر (موضوع اساسنامه دیوان)
  - ۲- ۲- جرایم بین‌المللی قراردادی
- فصل پنجم: تحولات اصل صلاحیت جهانی و رویه قضایی

۱- صلاحيت شبه جهانى (كشورهاي عربى و فرانسه)

۲- نمونه‌هاي عملى رسيدگى دادگاه‌هاي داخلى كشورها به جرايم بين المللى مهم

ت) راهبردهاي تدريس و يادگيرى متناسب با محتوا و هدف:

تعامل ميان استاد و دانشجو به همراه بررسى پرونده‌هاي مرتبط

ت) راهبردهاي ارزشيابى (پيشنهادهى):

فعاليت كلاسى تحقيقى

امتحان ميان ترم و پايان ترم

ج) ملزومات، تجهيزات و امكانات مورد نياز براى ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پيشنهادهى:

الف) منابع فارسى:

۱) حسن پوربافرانى، حقوق جزاى بين المللى، چاپ سيزدهم، نشر جنگل، ۱۳۹۹.

۲) على خالقى، جستارهايى از حقوق جزاى بين المللى، چاپ ششم، نشر موسسه مطالعات و پژوهشى حقوقى شهر دانش، ۱۳۹۸.

۳) ديديه روبرو، حقوق كيفرى بين المللى، ترجمه بهزاد رضوى فرد و محمد فرجى، چاپ اول، نشر ميزان، ۱۳۹۹.

ب) منابع لاتين:

1) Didier Rebut, Droit Penal International. Dalloz, 2019

2) M.Cherif Bassiouni, Introduction au Droit Penal International, Bruylant, 2002.

عنوان درس به فارسی:		حقوق بين الملل بشردوستانه	
عنوان درس به انگلیسی:		International Humanitarian Law	
دروس پیش نیاز:		پایه ☐	نظری ☒
دروس هم نیاز:		تخصصی ☒	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

حقوق بین الملل بشردوستانه بر رعایت حقوق بشری کلیه اشخاصی که به نحوی در معرض آسیب های ناشی از جنگ قرار می گیرند تاکید می کند. از سوی دیگر، بخش مهمی از حقوق کیفری بین المللی که مربوط به جنایت تجاوز و جنایات جنگی است، بر لزوم رعایت الزامات حقوقی جنگ و ضمانت اجرای ارتکاب جنایات مذکور که موجب نقض های فاحش حقوق بین الملل بشردوستانه می شوند، صحنه می گذارد. بنابراین تعامل دوسویه این رشته، لزوم ارائه درس حاضر به دانشجویان این رشته را توجیه می کند. هدف از ارائه این درس آشنایی دانشجویان با مفاهیم، منابع و گستره حمایتی حقوق بین الملل بشردوستانه می باشد.

ب) مباحث یا سرفصل ها:

فصل اول: مفهوم شناسی حقوق بین الملل بشردوستانه

- ۱- تعریف حقوق بین الملل بشردوستانه
- ۲- حقوق بین الملل بشردوستانه و حقوق جنگ
- ۳- حقوق بین الملل بشردوستانه و حقوق بین الملل بشر
- ۴- حقوق بین الملل بشردوستانه و حقوق بین الملل عمومی
- ۵- حقوق بین الملل بشردوستانه و حقوق کیفری بین المللی
- ۶- مخاصمات مسلحانه بین المللی و غیر بین المللی
- ۷- اصول حقوق بین الملل بشردوستانه

فصل دوم: منابع حقوق بین الملل بشردوستانه

- ۱- کنوانسیون های لاهه (۱۹۰۷ و ۱۸۹۹)
- ۲- کنوانسیون های ژنو (۱۹۴۹) و پروتکل های الحاقی
- ۳- اساسنامه های دادگاه های کیفری بین المللی
- ۴- عرف های بین المللی
- ۵- رویه قضایی محاکم بین المللی
- ۶- دکترین

فصل سوم: قلمرو حمایت حقوق بین الملل بشردوستانه

- ۱- اشخاص حمایت شده (غیرنظامیان، اسراء، مجروحان و...)
- ۲- اموال حمایت شده (اهداف غیرنظامی، محیط زیست، آثار فرهنگی)
- ۳- ضمانت اجرای حقوق بین الملل بشردوستانه
- ۴- ضمانت اجرای غیر کیفری (فصل هفتم منشور ملل متحد)
- ۵- ضمانت اجرای کیفری (اساسنامه های محاکم کیفری بین المللی)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل ميان استاد و دانشجو به همراه بررسى پرونده‌هاى مرتبط

ث) راهبردهاى ارزشيابى (پيشنهادى):

فعاليت كلاسى تحقيقاتى

امتحان ميان ترم و پايان ترم

ج) ملزومات، تجهيزات و امكانات مورد نياز براى ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پيشنهادى:

الف) منابع فارسى:

- ۱) فلڪ، ديتر، حقوق بشردوستانه در مخاصمات مسلحانه، ترجمه سيد قاسم زمانى و نادر ساعد، نشر شهردانش، چاپ اول، ۱۳۹۱.
  - ۲) كولب، رابرت و هايد، ريچارڊ، درآمدى بر حقوق مخاصمات مسلحانه، ترجمه حسام الدين لسانى، انتشارات مجد، چاپ اول، ۱۳۹۴.
  - ۳) ممتاز، جمشيد و شايدگان، فريده؛ حقوق بين‌الملل بشردوستانه در برابر چالش‌هاى مخاصمات مسلحانه عصر حاضر، شهر دانش، چاپ دوم، ۱۳۹۷.
  - ۴) ممتاز، جمشيد و رنجريان، اميرحسين، حقوق بين‌الملل بشردوستانه: مخاصمات مسلحانه داخلى، نشر ميزان، چاپ پنجم، ۱۳۹۹.
  - ۵) محقق داماد، سيدمصطفى، تدوين حقوق بشردوستانه و مفهوم اسلامى آن، مجله تحقيقات حقوقى، شماره ۱۸، سال ۱۳۷۵.
  - ۶) شريفى طراز كوهى، حسين، حقوق جنگ، پژوهشكده علوم دفاعى و استراتژيك، دانشگاه امام حسين، آخرين چاپ.
  - ۷) محقق داماد، سيد مصطفى، حقوق بشردوستانه بين‌المللى (رهيافت اسلامى)، مركز نشر علوم اسلامى، آخرين چاپ.
  - ۸) هنكرتز، زان مارى و لوتيس، دوسوالدبڪ، حقوق بين‌الملل بشردوستانه عرفى، ترجمه دفتر امور بين‌الملل قوه قضاييه و كميته بين‌المللى صليب سرخ، انتشارات مجد، ۱۳۸۷.
  - ۹) كميته مى حقوق بشردوستانه جمهورى اسلامى ايران، حقوق بين‌الملل بشردوستانه ناظر بر حمايت از افراد در درگيرى‌هاى مسلحانه (مجموعه اسناد ژنو)، چاپ دوم، ۱۳۸۵.
  - ۱۰) كولن، آنتونى، مفهوم منازعه مسلحانه غيربين‌المللى در حقوق بشردوستانه بين‌المللى، ترجمه مجيد شايدگان فرد، انتشارات شهر دانش، ۱۳۹۶.
- ب) منابع لاتين:

- 1) Crawford, Emily, Alison Pert, International Humanitarian Law, Cambridge: Cambridge University Press, 2015.
- 2) Kolb, Robert, Advanced Introduction to International Humanitarian Law, Cheltenham: Edward Elgar Publishing Ltd, 2015.
- 3) Weston- Scheuber, Kylie, Jonathan Crowe, Principles of international Humanitarian Law, Cheltenham: Edward Elgar Publishing Ltd, 2015.
- 4) Hert, Paul De Stefaan Smis, Mathias Holvoet, Convergences and Divergences Between International Human Rights Law, International Criminal Law and International Humanitarian Law, Cambridge: Intersentia Ltd, 2018.
- 5) Tsagourias, Nichols, Alansdair Morrison, International Humanitarian Law: Cases, Materials and Commentary, Cambridge: Cambridge University Press, 2018.
- 6) Saxon, Dan, International Humanitarian Law and the Changing Technology of war, Martinus Nijhoff Publishers 2013.
- 7) Dinniss, Heather Harrison, Cyber Warfare and the Law of War, Cambridge: Cambridge University Press, 2012.
- 8) Zamir, Noam, Classification of Conflicts in international Humanitarian Law: the legal Impact of Foreign Intervention in Civil Wars, Cheltenham: Edward Elgar Publishing Ltd, 2017.
- 9) Bianchi, Andrea, Yasmin Q. Naqvi, International Law and Terrorism, Oxford: Bloombury Publishing PLC, 2011.

عنوان درس به فارسی:	روش تحقیق و پژوهش (سمینار)	نوع درس و واحد
عنوان درس به انگلیسی	Legal Methodology and Legal Research	
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐ نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		تخصصی ☒ عملی ☐
تعداد واحد:	۲	نظری-عملی ☐ اختیاری ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با انواع تحقیق و روش‌های تحقیق و ارتقای قدرت استدلال دانشجو به منظور آمادگی بیشتر برای انجام تحقیق و نگارش پایان‌نامه و رساله و لایحه و آرا و متون حقوقی و قضایی.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

- ۱- مقدمه: اهمیت روش تحقیق، اهمیت پلان، نگارش و استدلال حقوقی، انواع تحقیق حقوقی، روش‌های کمی و کیفی تحقیق
  - ۲- انتخاب موضوع، عنوان و سوال اصلی و طرح محور اساسی در نگارش پایان‌نامه
  - ۳- پروپوزال‌نویسی: تبیین شش عنصر اساسی نگارش پروپوزال کارشناسی ارشد
  - ۴- پلان‌نویسی: مراحل سه‌گانه پلان‌نویسی به صورت نظری و عملی
  - ۴- نگارش متن: چکیده، مقدمه، عناصر کلی متن و نتیجه
  - ۵- دفاع از پایان‌نامه
- به انتخاب استاد و با توجه به سطح کلاس، مباحثی نظیر تفسیر متن، گزارش‌نویسی، لایحه‌نویسی و یا مقاله‌نویسی نیز به سرفصل درس افزوده خواهد شد.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- ۲ نمره حضور در کلاس و فعالیت کلاسی
  - ۶ نمره ارائه کلاسی از پروپوزال و پلان‌نویسی
  - ۱۲ نمره نگارش نهایی متن
- ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسی

- ۱) جعفری، امین. متدلوژی حقوق. چاپ دوم. انتشارات کتابخانه گنج دانش. ۱۳۹۸.
- ۲) چمپون، دین جان. روش تحقیق در عدالت کیفری و جرم‌شناسی. ترجمه شایان، علی جلد نخست و دوم. چاپ اول. انتشارات دادگستر. ۱۳۸۵.
- ۳) حافظ‌نیا، محمدرضا. مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی. سمت. چاپ ۲۱. ۱۳۹۵.
- ۴) قره‌باغی، ونوس. روش تحقیق در حقوق. چاپ چهارم. مجمع علمی و فرهنگی مجد. ۱۳۸۵.

ب) منابع غیرفارسی

- 1) DEFRENOIS-SOULEAU, Isabelle. Je veux réussir mon droit. Dalloz. 11e éditions. 2018.

- 2) DZHANGIR, Ali-Abbasovich-Kerimov. Methodology of law. Progress Publishers. 1998.
- 3) PANSIER, Frédéric-Jérôme. Méthodologie du droit. LexisNexis. 7e édition. 2016.
- 4) SINGH, Rattan. Legal Research Methodology. LexisNexis. 2016.

عنوان درس به فارسی:		رویه قضایی کیفری بین‌المللی	
عنوان درس به انگلیسی:		International criminal practice	
دروس پیش‌نیاز:		نظری ☒	پایه ☐
دروس هم‌نیاز:		عملی ☐	تخصصی ☐
تعداد واحد:	۲	نظری-عملی ☐	اختیاری ☒
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

.....

الف) هدف کلی:

مهمترین اهداف این درس به شرح زیر است:

الف) درک مقررات قابل اعمال در خصوص موضوع مشابه

ب) تفسیر و تبیین قاعده حقوقی مرتبط و حدود و ثغور آن

ج) کمک به احراز قاعده حقوقی

د) کمک به حقوقدانان برای طرح استدلال در پژوهش‌ها و حرفه خود

ه) شناخت خلاءهای حقوقی و ارائه پیشنهاد

و) تبیین اصول حقوقی

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

مفهوم رویه قضایی، جایگاه و نقش آن در حقوق کیفری بین‌المللی

مفهوم و اهداف حقوق کیفری بین‌المللی در رویه قضایی

تحلیل ارکان جنایت نسل‌زدایی در رویه قضایی

تحلیل ارکان جنایات علیه بشریت در رویه قضایی (۱)

تحلیل ارکان جنایت علیه بشریت در رویه قضایی (۲)

تحلیل ارکان جنایات جنگی در رویه قضایی

تحلیل جنایت تجاوز در رویه قضایی (آرای دادگاه نورمبرگ و توکیو و محاکم ملی)

تعیین مجازات در رویه قضایی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل میان استاد و دانشجو به همراه بررسی پرونده‌های مرتبط

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت کلاسی تحقیقی

امتحان میان‌ترم و پایان‌ترم

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسى:

- ۱) رضوى فرد، بهزاد؛ حقوق کيفرى بين المللى، چاپ دوم، نشر ميزان، ۱۳۹۴.
- ۲) نژندى منش، هيبت الله؛ حقوق کيفرى بين المللى در رويه قضائى، انتشارات خرسندى، ۱۳۹۷.
- ۳) ناديا سادات ليلا، اسكارف، مايکل؛ حقوق کيفرى بين المللى نظريه و رويه، ترجمه (به کوشش) عبدالله عابدينى، شهر دانش، ۱۳۹۳.
- ۴) نژندى منش، هيبت الله؛ تأملى بر احکام پيشرو محاکم بين المللى کيفرى، انتشارات شالان.

ب) منابع لاتين:

- 1) International Criminal Law: Cases and Materials, Jordan J. Paust, M. Cherif Bassiouni, Michael P. Scharf, Jimmy Gurule, Leila Sadat, Bruce Zagaris, Fourth Edition, 2013.
- 2) Human Rights Module: On Crimes Against Humanity, Genocide, Other Crimes Against Human Rights, and War Crimes, by Jordan J. Paust, M. Cherif Bassiouni, Michael Scharf, Leila Sadat, Jimmy Gurule, 2013.
- 3) The Theory and Practice of International Criminal Law (Essays in Honor of M. Cherif Bassiouni): Michael Scharf, Editor: Leila Sadat, 2008.
- 4) International Criminal Law: Cases and Materials Third Edition, by Ellen S. Podgor, Rodger S. Clark
- 5) McCormack's International Criminal Law, Cases and Materials, Wayne McCormack.

عنوان درس به فارسی:		حقوق مسئولیت کیفری بین‌المللی	
عنوان درس به انگلیسی:		International Criminal Responsibility	
دروس پیش‌نیاز:		نوع درس و واحد	پایه ☐ نظری ☒
دروس هم‌نیاز:			تخصصی ☐ عملی ☐
تعداد واحد:	۲		اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان‌نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم، منابع، ارکان، آثار و موانع مسئولیت کیفری بین‌المللی و شیوه انتساب مسئولیت، محدودیت‌های ناظر بر ضمانت‌اجراهای بین‌المللی.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

فصل اول: مفهوم‌شناسی مسئولیت کیفری بین‌المللی

۱-۱- تعریف و تاریخچه

۱-۲- منابع

۱-۳- مسئولیت کیفری بین‌المللی اشخاص

۱-۴- مسئولیت کیفری بین‌المللی دولت‌ها

فصل دوم: ارکان و آثار مسئولیت کیفری بین‌المللی

۲-۱- رفتار موجد مسئولیت

۲-۱-۱- مباشرت، مشارکت، معاونت، آمریت و...

۲-۱-۲- اقدام جزایی مشترک

۲-۱-۳- ترک فعل

۲-۲- چگونگی انتساب مسئولیت کیفری بین‌المللی

۲-۳- آثار (ضمانت‌اجراهای) مسئولیت کیفری بین‌المللی

۲-۳-۱- ضمانت‌اجراهای کیفری

۲-۳-۲- ضمانت‌اجراهای جبرانی (ترمیمی)

فصل سوم: دفاعیات یا موجبات معافیت از مسئولیت کیفری بین‌المللی

۳-۱- دفاع عدم اهلیت روانی

۳-۲- دفاع مستی

۳-۳- دفاع «دفاع مشروع»

۳-۴- دفاع اجبار و اکراه

۳-۵- دفاع اشتباه

۳-۶- دفاع دستورهای مافوق (مسئولیت مقامات مافوق و زیردستان)

۳-۷- دفاع ضرورت

۳-۸- مصونیت‌ها در حقوق کیفری بین‌المللی

۳-۹- سایر دفاعیات (رضایت قربانی، مقابله به مثل و ...)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل میان استاد و دانشجو به همراه بررسی پرونده‌های مرتبط

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت کلاسی تحقیقی

امتحان میان ترم و پایان ترم

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسی:

- ۱) دلخوش، علیرضا، جنبه‌های گوناگون مسئولیت در حقوق بین‌الملل کیفری، مجله حقوقی بین‌المللی، شماره ۴۴، ۱۳۹۰.
- ۲) ابراهیم گل، علیرضا، مسئولیت بین‌المللی دولت (متن و شرح مواد کمیسیون حقوق بین‌الملل) (ترجمه)، انتشارات شهر دانش، آخرین چاپ.
- ۳) نجفی ابرندآبادی، علی حسین، مسئولیت کیفری بین‌المللی، مجله تحقیقات حقوقی، شماره ۱۵، ۱۳۷۴.
- ۴) مستقیمی، بهرام و طارم سری، مسعود، مسئولیت بین‌المللی دولت، انتشارات دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، آخرین چاپ.
- ۵) آقایی جنت مکان، حسین، محاکمه قدرت (مسئولیت کیفری مقامات مافوق و زیردستان آنان در حقوق کیفری بین‌المللی)، انتشارات گنج دانش، آخرین چاپ.
- ۶) کرایر و دیگران، درآمدی بر حقوق و آیین دادرسی بین‌المللی کیفری، ترجمه حسین فخر و داود کوهی، جلد سوم، انتشارات مجله، چاپ اول، ۱۳۹۹.
- ۷) فیوضی، رضا، مسئولیت کیفری بین‌المللی و نظریه حمایت سیاسی، انتشارات دانشگاه تهران، آخرین چاپ.

ب) منابع لاتین:

- 1) Sliedregt, Elisa Van, Individual Criminal Responsibility in International Law, Oxford: Oxford University Press, 2012.
- 2) Clarke, Lisa, Public-Private Partnerships and Responsibility under International Law: A Global Health Perspective, London: Taylor&Francis Ltd, 2016.
- 3) Halle, Edward, The Prosecution of Criminal Responsibility Under International Law, LAP Lambert Academic Publishing, 2015.
- 4) Crawford, James, State Responsibility, Cambridge: Cambridge University Press, 2016.
- 5) Crawford, James, The International Law Commission's Articles on State Responsibility: Introduction, Text and Commentaries, Cambridge: Cambridge University Press, 2007.
- 6) Parlett, Kate (author) James Crawford, Alain Pellet, Simon Olleson (eds.) The Law of International Responsibility, Oxford: Oxford University Press, 2010.
- 7) Kolb, Robert, The international Law of State Responsibility: An Introduction, Cheltenham: Edward Elgar Publishing Ltd, 2017.

عنوان درس به فارسی:		نقش سازمان‌های مردم‌نهاد در دادرسی كيفرى بين‌المللى	
عنوان درس به انگلیسی:		The Role of Non-Governmental Organizations in International Criminal Procedure	
دروس پیش‌نیاز:	حقوق كيفرى عمومى بين‌المللى	پایه ☐	نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با ظرفیت سازمان‌های مردم‌نهاد در پیشبرد اهداف حقوق كيفرى بين‌المللى و تشویق دانشجویان به مشارکت در کنشگری‌های مدنی در حوزه عدالت كيفرى بين‌المللى با تکیه بر نیازها و فوریت‌های بومی.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. جایگاه سازمان‌های مردم‌نهاد در حقوق بین‌الملل
۲. نقش سازمان‌های مردم‌نهاد در توسعه مفهومی و هنجاری حقوق كيفرى بين‌المللى
۳. اقدامات سازمان‌های مردم‌نهاد در ترویج عدالت كيفرى جهانى
۴. سازمان‌های مردم‌نهاد و مستندسازی جرایم بین‌المللی
۵. نقش سازمان‌های مردم‌نهاد در تعقیب جرایم بین‌المللی در سطح ملی
۶. نقش سازمان‌های مردم‌نهاد در تعقیب جرایم بین‌المللی در سطح بین‌المللی
۷. ظرفیت سازمان‌های مردم‌نهاد در جبران خسارات وارده به بزه‌دیدگان جرایم بین‌المللی
۸. نقش سازمان‌های مردم‌نهاد در فرایند دادرسی مرتکبان جرایم بین‌المللی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل میان استاد و دانشجو به همراه بررسی پرونده‌های مرتبط

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت کلاسی تحقیقی

امتحان میان‌ترم و پایان‌ترم

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسی:

۱) ذاکر حسین، محمد هادی، آیین پیش دادرسی دیوان كيفرى بين‌المللى (دفتر نخست: فرایند گزینشگری قضایا)، شهر دانش، ۱۳۹۹.

۲) بنایی بابازاده، امین، سازمان‌های مردم‌نهاد از توسعه انسانی تا مشارکت مدنی، نگاه معاصر، ۱۳۹۷.

- 1) Haddad, Heidi Nichols, *The Hidden Hands of Justice: NGOs, Human Rights and International Courts*, Cambridge University Press, 2018.
- 2) Lohne, Kjesti, *Advocates of Humanity: Human Rights NGOs in International Criminal Justice*, Oxford University Press, 2019.
- 3) Williams, Sarah, *Civil Society and International Criminal Justice in Africa: Challenges and Opportunities*, Juta, 2016.
- 4) Krittrite, Orde, *Lawfare: Law as a Weapon of War*, Oxford University Press, 2016.
- 5) Rossi, Ingrid, *Legal Status of Non-Governmental Organizations in International Law*, Intersentia, 2010.
- 6) Struett, Michael, *The Politics of Constructing the International Criminal Court: NGOs, Discourse and Agency*, Springer, 2008.
- 7) Tibori, Kinga and Hirst Megah, *Victim Participation in International Criminal Justice*, Springer, 2017.
- 8) Bergsmo, Morten, *Quality Control in Fact-Finding*, Torkel Opsahl Academic Epublisher, 2013.
- 9) Olasolo Hector, *The Triggering Procedure of International Criminal Court*, Martinus Nijhoff Publishers, 2005.

عنوان درس به فارسی:		سازمان‌ها و نهادها در حقوق کیفری بین‌المللی	
عنوان درس به انگلیسی:		Organizations and Institutions in International Criminal Law	
دروس پیش‌نیاز:	حقوق کیفری عمومی بین‌المللی	پایه ☐	نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با سازمانها و نهادهای فعال در حوزه حقوق کیفری بین‌المللی و نحوه تعامل و همکاری میان آنها

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

- آشنایی با نهادها و سازمانهای بین‌المللی دخیل در حوزه حقوق کیفری بین‌المللی (جهانی و منطقه‌ای)
- نقش نهادها و سازمانهای بین‌المللی در شکل‌گیری حقوق کیفری بین‌المللی
- نقش نهادها و سازمانهای بین‌المللی در تعقیب متهمان جنایات بین‌المللی
- نقش نهادها و سازمانهای بین‌المللی در محاکمه و مجازات متهمان جنایات بین‌المللی
- همکاری منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای میان نهادها و سازمانهای بین‌المللی در امور حقوق کیفری بین‌المللی
- همکاری میان نهادهای ملی و سازمانهای بین‌المللی در حوزه حقوق کیفری بین‌المللی
- جایگاه دیوان کیفری بین‌المللی در ایجاد هماهنگی میان نهادها و سازمانهای بین‌المللی
- نقش نهادها و سازمانهای بین‌المللی در تضمین اجرای عدالت کیفری بین‌المللی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل میان استاد و دانشجو به همراه بررسی پرونده‌های مرتبط

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت کلاسی تحقیقی

امتحان میان ترم و پایان ترم

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسی:

- ۱) اسحاق آل حبیب (به اهتمام)، دیوان کیفری بین‌المللی و جمهوری اسلامی ایران، وزارت امور خارجه
- ۲) حسین میرمحمد صادقی، دادگاه کیفری بین‌المللی، دادگستر
- ۳) ویلیام شبت، مقدمه‌ای بر دیوان کیفری بین‌المللی، ترجمه محمد باقر میرعباسی و حمید نظری، مجد
- ۴) محمد هادی ذاکر حسین، راهنمای دیوان کیفری بین‌المللی، شهردانش
- ۵) مهدی ذاکریان، محاکم کیفری بین‌المللی، تيسا
- ۶) ژان پرادل و ...، حقوق کیفری شورای اروپا، ترجمه محمد آشوری، انتشارات خرسندی
- ۷) سیدقاسم زمانی، حقوق سازمانهای بین‌المللی، جلد اول، شهردانش

۸) سيدقاسم زماني و اسماعيل يعقوبي، اتحاديه اروپايي و ديوان بين المللی كیفري، همكاري و حمايت نهادين، مجله پژوهشهای حقوق جزا و جرمشناسی، شماره ۱۳

ب) منابع غيرفارسی:

- 1) Cenap Çakmak., Institutional Change and the International Criminal Court, Routledge.
- 2) Benjamin N. Schiff., Building the International Criminal Court, Cambridg.
- 3) Michael Bohlander., International Criminal Justice: A Critical Analysis of Institutions and Procedures, Cameron May Ltd.
- 4) The Institutionalization of the International Criminal Court., Palgrave Macmilan Authors: Huikuri, Salla.

عنوان درس به فارسی: اجرای احکام کیفری بین‌المللی		عنوان درس به انگلیسی:	
نوع درس و واحد	Execution of International Punishments		
پایه ☐ نظری ☒		دروس پیش‌نیاز:	
تخصصی ☐ عملی ☐		دروس هم‌نیاز:	
اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

.....

الف) هدف کلی:

لزوم آشنایی با نحوه اجرای احکام کیفری جرایم بین‌المللی و شناخت حقوق اجرای احکام کیفری بین‌المللی و در صورت لزوم مقایسه با مدل‌های اجرای احکام کیفری داخلی.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

فصل یکم: کلیات

گفتار یکم: اهداف مجازات‌های بین‌المللی

۱- سزادهی

۲- بازدارندگی

۳- اصلاح

۴- ترمیم

گفتار دوم: تحولات مجازات‌های بین‌المللی

۱- تحولات حقوق کیفری بین‌المللی

۲- تحولات حقوق‌های کیفری ملی

گفتار سوم: منابع مجازات‌های بین‌المللی

۱- منابع بین‌المللی

۲- منابع ملی

فصل دوم: حقوق اجرای مجازات‌های در دادگاه‌های بین‌المللی

گفتار یکم: دادگاه‌های نظامی بین‌المللی

۱- مقام اجراء کننده

۲- نحوه اجراء

گفتار دوم: دادگاه‌های کیفری بین‌المللی یوگسلاوی سابق و روندا

۱- مقام اجراء کننده

۲- نحوه اجراء

گفتار سوم: دادگاه‌های کیفری بین‌المللی شده

۱- مقام اجراء کننده

۲- نحوه اجراء

گفتار چهارم: دیوان کیفری بین‌المللی

۱- مقام اجراء کننده

۲- نحوه اجراء

فصل سوم: مجازات‌های بین‌المللی اجراء شده

گفتار یکم: دادگاه‌های نظامی بین‌المللی

۱- مجازات مرگ

۲- هر مجازات متناسب دیگر

گفتار دوم: دادگاه‌های کیفری بین‌المللی یوگسلاوی سابق و روند

۱- حبس

۲- جزای نقدی

۳- مصادره اموال

گفتار سوم: دادگاه‌های کیفری بین‌المللی شده

۱- حبس

۲- جزای نقدی

۳- مصادره اموال

گفتار چهارم: دیوان کیفری بین‌المللی

۱- حبس

۲- جزای نقدی

۳- مصادره اموال

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل میان استاد و دانشجو به همراه بررسی پرونده‌های مرتبط

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت کلاسی تحقیقی

امتحان میان ترم و پایان ترم

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسی:

۱) رضوی فرد، بهزاد، حقوق کیفری بین‌المللی، تهران: نشر میزان، ۱۳۹۴.

۲) رویو، دیوید، حقوق کیفری بین‌المللی، ترجمه بهزاد رضوی فرد و محمد فرجی، تهران، نشر میزان، ۱۳۹۹.

ب) منابع لاتین:

- 1) Bernard Bouloc (2017), Droit de l'exécution des peines, 5e édition, Dalloz.
- 2) Behzad Razavifard (2010), La pénalité dans le droit des juridictions pénales internationales, Univ Européenne.
- 3) Scalia, D. (2011). Légalité et égalité de l'exécution des peines en droit international pénal : un clair-obscur contrasté. Revue de science criminelle et de droit pénal comparé, 4(4).
- 4) Florian Jeßberger (Editor), Julia Geneuss (Editor) (2020), Why Punish Perpetrators of Mass Atrocities? : Purposes of Punishment in International Criminal Law (ASIL Studies in International Legal Theory), Cambridge University Press.
- 5) Didier Rebut (2014), Droit Pénal International, 2e édition, Dalloz.

عنوان درس به فارسی:		حقوق بشر بین‌المللی	
عنوان درس به انگلیسی:		International Human Rights Law	
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐	نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

خاستگاه حقوق کیفری بین‌المللی، اصول و معیارهای حاکم بر حقوق بشر است و برای فهم دقیق حقوق کیفری بین‌المللی، ناگزیر باید نخست مباحث بنیادین حقوق بشر بین‌المللی را شناخت. حقوق کیفری بین‌المللی، درصدد حمایت کیفری از هنجارهای حقوق بشر در وضعیت‌هایی است که حقوق نوع انسان فارغ از هرگونه قیود و عوارض محدودکننده، در معرض نقض شدید قرار می‌گیرد. هدف از ارائه این درس آشنایی دانشجویان با مفاهیم، سازوکارها و گروه‌های مورد حمایت حقوق بشر می‌باشد.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

فصل اول: مفهوم شناسی حقوق بشر

۱- تعریف و تاریخچه حقوق بشر

۲- مبانی کلامی-فلسفی حقوق بشر

۳- اصول بنیادین حقوق بشر

۴- نسبییت یا اطلاق حقوق بشر

۵- حقوق بشر از دیدگاه اسلام

۶- حقوق بشر و حقوق بین‌الملل عمومی

۷- حقوق بشر و حقوق کیفری بین‌المللی

فصل دوم: نسل‌های حقوق بشر

۱- حقوق مدنی و سیاسی

۲- حقوق اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی

۳- حقوق همبستگی

فصل سوم: سازوکارهای حمایتی و نظارتی حقوق بشر

۱- اسناد و سازوکارهای جهانی

۲- اسناد و سازوکارهای منطقه‌ای

۳- ظرفیت‌های حقوق بشری در نظام حقوقی ایران

فصل چهارم: گروه‌های خاص مورد حمایت حقوق بشر

۱- کودکان

۲- زنان

۳- کارگران

۴- اقلیت‌ها

۵- پناهندگان

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل میان استاد و دانشجو به همراه بررسی پرونده‌های مرتبط

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت کلاسی تحقیقی

امتحان میان ترم و پایان ترم

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسی:

- ۱) زاپالا، سالواتور، حقوق بشر در محاکمات کیفری بین‌المللی، ترجمه دکتر حسین آقایی جنت مکان، نشر جنگل، چاپ دوم، ۱۳۹۲.
- ۲) شریفی طراز کوهی، حسین، حقوق بشر (ارزش‌ها و واقعیت‌ها)، نشر میزان، چاپ اول، ۱۳۹۰.
- ۳) فریمن، مایکل، حقوق بشر، ترجمه محمد کیوانفر، نشر هرمس، چاپ اول، ۱۳۸۷.
- ۴) قربان‌نیا، ناصر، حقوق بشر و حقوق بشردوستانه، نشر سازمان انتشارات، چاپ اول، ۱۳۸۷.
- ۵) وارنر، دانیل، حقوق بشر و حقوق بشردوستانه، ترجمه دکتر سلامه حبیبی امینی، نشر دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران و برنامه عمران ملل متحد، ۱۳۸۳.
- ۶) سید فاطمی، سیدمحمد، حقوق بشر در جهان معاصر، دو مجلد، انتشارات شهردانش، آخرین چاپ.
- ۷) تاموشات، کریستیان، حقوق بشر، ترجمه شریفی طراز کوهی، نشر میزان، آخرین چاپ.
- ۸) کدیور، محسن، حق الناس (اسلام و حقوق بشر)، نشر کویر، چاپ چهارم، ۱۳۸۸.
- ۹) هاشمی، سید محمد، حقوق بشر و آزادی‌های اساسی، نشر میزان، آخرین چاپ.

ب) منابع لاتین:

- 1) Bantekas, Ilias, Oette, Lutz, International Human Rights Law and Practice, Cambridge: Cambridge University Press, 2018.
- 2) Alston, Philip, Ryan Goodman, International Human Rights, 2th ed., Oxford: Oxford University Press, 2012.
- 3) Hunt, Lynn, Inventing Human Rights: A History, New York: WW Norton & Co, 2011.
- 4) Ishay, Micheline, The Human Rights: From Ancient times to the Globalization Era, 2th ed., Berkeley: University of California Press, 2008.
- 5) Moeckli, Daniel, San geeta Shah, Sandesh Sivakumarn, Dmvid Harris (eds.), International Human Rights law, Oxford: oxford University Press, 2018.
- 6) Smith Rhona, International Human Rights law, 8th ed., Oxford: Oxford University Press, 2018.
- 7) Goodhart, Michael, Human Rights: Politics and Practice, 3th ed., Oxford: Oxford University Press, 2016.
- Griffin, James, On Human Rights, Oxford: University press, 2009.
- 8) Woods, Kerri, Human Rights, Basingstoke: Palgrave MacMillan, 2014.
- 9) Schutter, Oliver de, International Human Rights: Cases, Materials, Commentary, 2 th ed., 2014.

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین‌الملل بشردوستانه اسلامی	
عنوان درس به انگلیسی:		Islamic International Humanitarian Law	
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐	نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

.....

الف) هدف کلی:

آشنایی با متون و منابع اسلامی (متون کلامی، فقهی و تاریخی)، ادله و مستندات و اصول آن برای طرح و تدوین حقوق بین‌الملل بشردوستانه از منظر اسلام و رویکرد اسلام به حقوق بین‌الملل بشردوستانه.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

فصل اول: مبانی نظری

۱- مفاهیم

۱-۱- مفهوم حقوق بین‌الملل بشردوستانه

۱-۲- اسلام و حقوق بین‌الملل (علم سیر)

۱-۳- رویکرد اسلامی به حقوق بین‌الملل بشردوستانه

۲- منابع

۲-۱- قرآن و سنت

۲-۲- متون فقهی

۲-۳- منابع تاریخی اسلام

۳- صلح و جنگ از نظر اسلام

۳-۱- رفتار مسالمت‌آمیز (نفی جنگ و خشونت)

۳-۲- انواع جنگ

۳-۲-۱- جنگ ابتدایی

۳-۲-۲- جنگ تدافعی

فصل دوم: حدود جنگ در اسلام

۱- اصل ممنوعیت آغاز جنگ

۲- قلمرو اختیارات طرفین درگیر در جنگ

۲-۱- عدم تعرض به اشخاص، اموال و امکانه غیرنظامی

۲-۲- رفتار انسانی با غیرنظامیان، اسیران، مجروحان و...

۲-۳- محدودیت ابزارها و شیوه‌های جنگی

فصل سوم: پایان جنگ

۱- قرارداد صلح (سلم)

۲- قرارداد هدنه (آتش بس)

۳- قرارداد آمان

۴- قرارداد ذمه

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل میان استاد و دانشجو به همراه بررسی پرونده‌های مرتبط

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت کلاسی تحقیقی

امتحان میان ترم و پایان ترم

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسی:

- ۱) حسینی نژاد، حسینقلی، حقوق کیفری بین‌المللی اسلامی، انتشارات میزان، آخرین چاپ.
- ۲) عمیدزنجانی، عباسعلی، حقوق بشر دوستانه بین‌المللی از منظر اسلام، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۰.
- ۳) فیرحی، داود، مفهوم جنگ و اخلاق نظامی در اسلام شیعی، فصلنامه سیاست دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، شماره ۱، بهار ۱۳۸۷.
- ۴) ضیایی بیگدلی، محمدرضا، اسلام و حقوق بین‌الملل، آخرین چاپ.
- ۵) محقق داماد، سید مصطفی، حقوق بشر دوستانه بین‌المللی (رهیافت اسلامی)، مرکز نشر علوم اسلامی، آخرین چاپ.
- ۶) محقق داماد، سید مصطفی، تدوین حقوق بشر دوستانه و مفهوم اسلامی آن، مجله تحقیقات حقوقی، شماره ۱۸، سال ۱۳۷۵.

ب) منابع لاتین:

- 1) Al-Dawoody, Ahmed, 2011, the Islamic Law of War: Justifications and Regulations, Palgrave Series in Islamic Theology.
- 2) Bassiouni, M. Cherif, 2013, the Sharia and Islamic Criminal Justice in Time of War and Peace, Cambridge University Press.
- 3) Vanhullebusch, Matthias, 2015, War and Law in the Islamic World, Brill's Arab and Islamic Laws Series.

عنوان درس به فارسی:		جرم‌شناسی بین‌المللی	
عنوان درس به انگلیسی:		International Criminology	
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐	نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

هدف از مطالعات جرم‌شناختی فراملی و بین‌المللی، رسیدن به غایت رشته حقوق کیفری بین‌المللی یعنی حفظ صلح و امنیت بین‌المللی و تقویت آن و مبارزه با بی‌کیفرمانی جنایتکاران بین‌المللی است؛ به عبارت دیگر، باتوسل به حوزه جرم‌شناسی فراملی و بین‌المللی و آموزش این حوزه، مانخبگان و کارشناسانی را تربیت خواهیم کرد که با توسل به ابزارهای علت‌شناسانه و درنهایت پیش‌گیرانه در حوزه جرایم و جنایات بین‌المللی، به برقراری صلح و امنیت بین‌المللی و همچنین برقراری عدالت کیفری بین‌المللی کمک خواهند کرد و بدین ترتیب با کاهش مخاصمات، جرایم سازمان‌یافته و همچنین کاهش بزهدیدگان، می‌توان یک جامعه بین‌المللی همراه با صلح، آرامش و امنیت داشت.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

فصل یکم: کلیات

گفتار یکم: موضوعات

۱- جرایم فراملی

۲- جنایات بین‌المللی

گفتار دوم: اهداف

۱- علت‌شناسی

۲- پیشگیری

گفتار سوم: تعریف

۱- جرم‌شناسی فراملی

۲- جرم‌شناسی بین‌المللی

گفتار چهارم: روش‌شناسی

۱- تحلیل از چشم‌انداز جرم‌شناسی داخلی/ملی

۲- تحلیل از چشم‌انداز جرم‌شناسی تاریخی

فصل دوم: نظریه‌های جرم‌شناختی داخلی/ملی

گفتار یکم: جرم‌شناسی کلاسیک

گفتار دوم: جرم‌شناسی جریان اصلی

گفتار سوم: جرم‌شناسی انتقادی

فصل سوم: نظریه‌های خاص جرایم فراملی

گفتار یکم: الگوی تبانی بیگانه

گفتار دوم: الگوی بوروکراسی

گفتار سوم: شرکت غیرقانونی

گفتار چهارم: نظریه حمایت

گفتار پنجم: ادغام اجتماعی و شبکه‌های بزهکاری

فصل چهارم: جرم‌شناسی تاریخی جنایات بین‌المللی

گفتار یکم: توکیو

گفتار دوم: نورنبرگ

گفتار سوم: یوگسلاوی سابق

گفتار چهارم: رواندا

گفتار پنجم: تیمور شرقی

گفتار ششم: سیرالئون

گفتار هفتم: کامبوج

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل میان استاد و دانشجو به همراه بررسی پرونده‌های مرتبط

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت کلاسی تحقیقی

امتحان میان ترم و پایان ترم

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسی:

- ۱) سمولرز، آلت و هاومن، رولف، جرم‌شناسی فراملی، به سوی جرم‌شناسی جنایات بین‌المللی، مترجم حمیدرضا نیکوکار، تهران، میزان، ۱۳۹۶.
- ۲) رایجیان اصلی، مهرداد، درآمدی بر جرم‌شناسی، تهران، سمت، ۱۳۹۸.
- ۳) معظمی، شهلا، جرم سازمان‌یافته و راهکارهای جهانی مقابله با آن، تهران، دادگستر، ۱۳۸۴.
- ۴) فدریکس، دان ال. روث. دیوید او، جرایم جهانی شدن، جرم حکومتی و نهادهای مالی بین‌المللی، ترجمه و تحقیق نبی‌اله غلامی و علی غلامی، تهران، شهر دانش، ۱۳۹۹.
- ۵) لزی دابلو. کندی (و دیگران)، جرم‌شناسی برگردان‌نگر و مقابله با تروریسم، تهدیدات جهانی و پاسخ‌های محلی، ترجمه محمد فرجی، تهران، شهر دانش، ۱۳۹۹.
- ۶) بانکاس، ایلیاس، میلوناکی، امانولا، رویکردهای جرم‌شناختی به حقوق بین‌الملل کیفری، ترجمه گروهی از پژوهشگران علوم جنایی (به کوشش حمیدرضا نیکوکار) نشر میزان، ۱۳۹۷.
- ۷) واکلیت، ساندرا و راس مگگری، جرم‌شناسی و جنگ: عبور از مرزها، ترجمه گروهی از پژوهشگران به کوشش: دکتر حمیدرضا نیکوکار، ۱۴۰۰.
- ۸) بانکاس، ایلیاس و امانولا میلوناکی، رویکردهای جرم‌شناختی به حقوق بین‌الملل کیفری، ترجمه گروهی از پژوهشگران علوم جنایی، به کوشش: حمیدرضا نیکوکار، نشر میزان، ۱۳۹۷.

(ب) منابع لاتين:

- 1) Philip Reichel and Jay Albanese (2014), The handbook of Transnational Crime and Justice, Second Edition, Sage.
- 2) Pierre Hauck and Sven Peterke (ed.) (2016), International Law and Transnational Organized Crime, Oxford University Press.
- 3) Jay S, Albanese (2015), Organized Crime, Seventh Edition, Elsevier.
- 4) Jay S, Albanese and Philip L. Reichel (2014), Transnational Organized Crime, An Overview from six Continents, Sage.
- 5) Letizia Paoli (ed.) (2014), The Oxford Handbook of Organized Crime, Oxford University Press.

عنوان درس به فارسی:		بزهکاری فراملی	
عنوان درس به انگلیسی:		Transnational Criminality	
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐	نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

با تسهیل حمل و نقل و مرادفات بین‌المللی، در کنار تجارت مشروع، بزهکاری فراملی نیز روز به روز گسترش می‌یابد. جرایم فراملی مرزها را پشت سر می‌گذارند و غالباً آثار فراملی دارند. دولت‌ها بدون همکاری و هماهنگی یکدیگر قادر به پاسخ مناسب به این پدیده مجرمانه نیستند. آشنایی دانشجویان با ماهیت، ویژگی‌ها و راه‌های مقابله با این جرایم، ضرورت پیشگیری را اجتناب‌ناپذیر ساخته است. هدف از ارائه این درس آشنا کردن دانشجویان و دست‌اندرکاران با جرایم فراملی و راهکارهای ملی و بین‌المللی مقابله با این جرایم می‌باشد.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱- مفهوم بزهکاری فراملی

۲- پیشینه تاریخی

۳- ویژگی‌های بزهکاری فراملی

۴- آثار بزهکاری فراملی

۵- مصادیق مهم بزهکاری فراملی

۵-۱- بزهکاری فراملی و جرم سازمان‌یافته

۵-۲- بزهکاری فراملی و جرایم سایبری

۶- جرایم فراملی و جرایم بین‌المللی

۷- راهکارهای بین‌المللی و ملی پاسخ به جرایم فراملی

۸- پیشگیری

۹- کشف و تعقیب

۱۰- استرداد اشخاص و اموال ناشی از جرم

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل میان استاد و دانشجو به همراه بررسی پرونده‌های مرتبط

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت کلاسی تحقیقی

امتحان میان ترم و پایان ترم

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسی:

- ۱) سلیمی، صادق؛ جنایات سازمان یافته فراملی، انتشارات جنگل؛
- ۲) جوانمرد، بهروز؛ جرایم سازمان یافته فراملی، انتشارات جنگل؛
- ۳) معظمی، شهلا؛ جرم سازمان یافته و راهکارهای جهانی مقابله با آن.
- ۴) اسعدی، حسن؛ جرایم سازمان یافته فراملی، تهران، نشر میزان، ۱۳۹۰.
- ۵) داگلاس، رابرت؛ جرایم زیست محیطی فراملی، ترجمه حمیدرضا دانش ناری، تهران، نشر میزان.
- ۶) بوسار، آندره؛ بزهکاری بین المللی، ترجمه نگار رخشانی، انتشارات گنج دانش، چاپ اول، ۱۳۷۵.

ب) منابع لاتین:

- 1) Howard Abadinsky, Organized Crime
- 2) Alan Wright, Organized Crime
- 3) Channing May, Transnational Crime and the Developing World

عنوان درس به فارسی: کیفرشناسی بین‌المللی		عنوان درس به انگلیسی: International Penology	
نوع درس و واحد	پایه ☐ نظری ☒	دروس پیش‌نیاز:	
	تخصصی ☐ عملی ☐	دروس هم‌نیاز:	
	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
	رساله / پایان‌نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با مبانی کیفرگذاری جرایم بین‌المللی و شناخت مبانی نظری کیفرشناسی بین‌المللی و تحولات کیفرشناختی بین‌المللی.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

فصل یکم: کلیات

۱- تعریف

۲- موضوع

۳- اهداف

۴- منابع

فصل دوم: مبانی نظری کیفرشناسی

۱- سزادهی

۲- بازدارندگی

۳- سلب توان بزهکاری

۴- بازپروری

۵- ترمیم

فصل سوم: کیفر در جنایات بین‌المللی

۱- توکیو و نورنبرگ

۲- یوگسلاوی سابق و رواندا

۳- دیوان کیفری بین‌المللی

۴- دادگاه‌های بین‌المللی شده

فصل چهارم: کیفر در جرایم فراملی

۱- حقوق ملی

۲- اسناد بین‌المللی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل میان استاد و دانشجو به همراه بررسی پرونده‌های مرتبط

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت کلاسی تحقیقی

امتحان میان ترم و پایان ترم

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسی:

- ۱) غلامی، حسین، کیفرشناسی، کلیات و مبانی پاسخ‌شناسی جرم، تهران، میزان، ۱۳۹۵.
- ۲) بولکک، برنار، کیفرشناسی، ترجمه علی حسین نجفی ابرندآبادی، تهران، مجد، ۱۴۰۰.
- ۳) رضوی فرد، بهزاد، حقوق کیفری بین‌المللی عمومی، جلد نخست، نشر میزان، ۱۳۹۲.

ب) منابع لاتین:

- 1) Harrison ,Karen, (2020), Penology, Theory, Policy and Practice, Macmillan.
- 2) Mary, K. Stohr and Anthony, Walsh, (2020), Corrections, the Essentials, Fourth Edition, Sage.
- 3) Jebberger, Florian and Geneuss, Julia, (2020), Why Punish Perpetrators of Mass Atrocities?, Purposes of Punishment in Internationa Criminal Law, Cambridge.
- 4) Razavifard, Behzad, La pénalité dans le droit des juridictions pénales internationales , Edition : EUE,Allemagne, 2010.

عنوان درس به فارسی:		حقوق بزهدیدگان بین‌المللی	
عنوان درس به انگلیسی:		The Rights of International Victims	
دروس پیش‌نیاز:		نظری ☒ پایه ☐	نوع درس و واحد
دروس هم‌نیاز:		عملی ☐ تخصصی ☐	
تعداد واحد:	۲	نظری-عملی ☐ اختیاری ☒	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

با توجه به اهمیت جرایم بین‌المللی (از جمله، نسل‌زدایی، جنایات علیه بشریت، جنایات جنگی، تروریسم) و نقض‌های فاحش حقوق بشر بین‌المللی و نقض‌های جدی حقوق بشردوستانه بین‌المللی که این جنایات و بزهدیدگان ناشی از آن را به دنبال دارند، مطالعه این گروه از بزهدیدگان، ماهیت، نوع و چگونگی بزهدیدگی آنان و حق‌های شناسایی شده برای این گروه، ضروری است. هدف از ارائه این درس شناخت بزهدیدگان بین‌المللی، جرایمی که در نتیجه آن بزهدیده می‌شوند و حق‌هایی که به اعتبار این بزهدیدگی در سطح بین‌المللی برای این گروه از بزهدیدگان به رسمیت شناخته شده است می‌باشد.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

فصل نخست - گونه‌شناسی بزهدیدگان بین‌المللی

الف) قربانیان نقض‌های حقوق بشری:

۱. قربانیان نقض‌های فاحش حقوق بشر بین‌المللی

۲. قربانیان نقض‌های جدی حقوق بشردوستانه بین‌المللی

ب) بزهدیدگان جرایم بین‌المللی

۱. بزهدیدگان جنایات ذاتی بین‌المللی (نسل‌زدایی، جنایات علیه بشریت، جنایات جنگی)

۲. بزهدیدگان سایر جرایم بین‌المللی (تروریسم، ...)

فصل دوم - حق‌های بزهدیدگان بین‌المللی

الف) حق‌های برآمده از رفتار دادگرانه با بزهدیدگان

۱. حق بهره‌مندی از احترام و رعایت منزلت انسانی بزهدیده

۲. حق بهره‌مندی از تأمین امنیت بزهدیده

۳. حق دانستن حقیقت

۴. حق بهره‌مندی از یادبود و نکوداشت به‌منزله بزهدیده

۵. حق آگاه‌سازی یا اطلاع‌رسانی به بزهدیده

ب) حق‌های برآمده از دسترسی به دادگستری

۱. حق بهره‌مندی از کمک و حمایت در راستای دسترسی به دادگستری

۲. حق مشارکت در فرایند دادگستری جنایی (تحقیق، پی‌گرد، و رسیدگی‌های کیفری)

۳. حق بهره‌مندی از جبران و ترمیم

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل میان استاد و دانشجو به همراه بررسی پرونده‌های مرتبط

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت کلاسی تحقیقی

امتحان میان ترم و پایان ترم

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسی:

- ۱) بسیونی، محمدشریف (۱۳۹۳). بزه‌دیده‌شناسی، جلد دوم، ترجمه مهرداد رایجیان اصلی، چاپ اول، انتشارات مؤسسه مطالعات و پژوهشهای حقوقی (شهر دانش).
- ۲) رایجیان اصلی، مهرداد (۱۳۸۱). بزه‌دیده در فرایند کیفری، چاپ اول، انتشارات خط سوم.
- ۳) رایجیان اصلی، مهرداد (۱۳۹۰). بزه‌دیده‌شناسی، جلد یکم، تحولات بزه‌دیده‌شناسی و علوم جنایی، چاپ اول، انتشارات مؤسسه مطالعات و پژوهشهای حقوقی (شهر دانش).
- ۴) رایجیان اصلی، مهرداد (۱۳۹۸). بزه‌دیده‌شناسی، جلد یکم، درس‌گفتارهای تألیفی، چاپ دوم (ویراست یکم)، انتشارات مؤسسه مطالعات و پژوهشهای حقوقی (شهر دانش).
- ۵) رایجیان اصلی، مهرداد (۱۴۰۰). بزه‌دیده‌شناسی، جلد دوم، درس‌گفتارهای ترجمانی، چاپ دوم (ویراست یکم)، انتشارات مؤسسه مطالعات و پژوهشهای حقوقی (شهر دانش).
- ۶) رایجیان اصلی، مهرداد (۱۳۹۰). بزه‌دیده‌شناسی حمایتی، چاپ دوم (با اصلاحات و افزوده‌های جدید)، نشر دادگستر.
- ۷) رایجیان اصلی، مهرداد [مترجم] (۱۳۹۱). کتابچه بزه‌دیده‌شناسی، جلد یکم، اجراء حق‌های بزه‌دیدگان، چاپ اول، انتشارات آرمان حقوق.
- ۸) سادات اسدی، لیلا (۱۳۹۲). حقوق بزه‌دیده در دادرسی‌های کیفری بین‌المللی، انتشارات سمت.
- ۹) شایان، علی [مترجم] (۱۳۸۴). عدالت برای بزه‌دیدگان، معاونت حقوقی و توسعه قضایی قوه قضائیه، انتشارات سلسبیل.
- ۱۰) نیازمند، ندا (۱۳۹۹). با دیباچه، مهرداد رایجیان اصلی، واکاوی حق‌های بزه‌دیدگان در آینه دیوان جنایی، چاپ اول، بنیاد حقوقی میزان.
- ۱۱) پرادل، ژان، تاریخ اندیشه‌های کیفری، ترجمه علی حسین نجفی ابرندآبادی، انتشارات سمت، ویراست چهارم، آبان. ۱۴۰۰

ب) منابع لاتین:

- 1) Bassiouni, M. C. (1988). International Protection of Victims, Association International De Droit, eres.
- 2) Bassiouni, M. C. (2006). International Recognition of Victims' Rights, Human Rights Review, 6: 2.
- 3) De Casadevante Romani, Carlos Fernandez (2012). International Law of Victims, Springer.
- 4) Rayejian Asli, Mehrdad (2013). Introducing a General Theory of Victimology in Criminal Sciences, International Journal of Humanity, Vol. 20 (3).
- 5) Rayejian Asli, Mehrdad (2006). Iranian Criminal Justice System in Light of International Standards Relating to Victims, European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice, Vol. 14.
- 6) UNOCCP (1999). Guide for Policy Makers on the Implementation of the UN Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power, Centre for International Crime Prevention, New York.

عنوان درس به فارسی:		حقوق کیفری منطقه‌ای	
عنوان درس به انگلیسی:		Regional Criminal Law	
دروس پیش‌نیاز:		نظری ☒	پایه ☐
دروس هم‌نیاز:		عملی ☐	تخصصی ☐
تعداد واحد:	۲	نظری-عملی ☐	اختیاری ☒
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

لزوم آشنایی با تحولات حقوق کیفری در سطح مناطق مختلف و شناخت مبانی و سازوکارهای حقوق تعقیب و دادرسی جرایم در سطح منطقه‌ای.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

فصل یکم: کلیات

۱- مفهوم منطقه

۲- موضوع حقوق کیفری منطقه‌ای

۳- الگوهای حقوق کیفری منطقه‌ای

۴- منابع حقوق کیفری منطقه‌ای

۵- پیشینه حقوق‌های کیفری منطقه‌ای

فصل دوم: مبانی حقوق کیفری منطقه‌ای

۱- مبانی سیاسی

۲- مبانی اقتصادی-اجتماعی

۳- مبانی حقوقی

۴- مبانی جرم‌شناختی

فصل سوم: حقوق‌های کیفری منطقه‌ای

۱- اتحادیه اروپا

۱-۱- پیشینه

۱-۲- نهاد و سازوکارها

۲- اتحادیه آفریقا

۲-۱- پیشینه

۲-۲- نهاد و سازوکارها

۳- منطقه‌های دیگر

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل میان استاد و دانشجو به همراه بررسی پرونده‌های مرتبط

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت کلاسی تحقیقی

امتحان میان ترم و پایان ترم

ج) ملزومات، تجهيزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسی:

- ۱) سمولرز، آلت و رولف هاومن، جرم‌شناسی فراملی: به سوی جرم‌شناسی جنایات بین‌المللی، ترجمه گروهی از پژوهشگران علوم جنایی، به کوشش حمیدرضا نیکوکار، تهران: میزان، ۱۳۹۶.
- ۲) کولایی، الهه، اکو و همگرایی منطقه‌ای، تهران: مرکز پژوهش‌های علمی و مطالعات استراتژیک خاورمیانه، ۱۳۷۹.
- ۳) هتته، بیوردن و آندارش انیوتای، اوزوالدو سونکل. جهان‌گرایی و منطقه‌گرایی نو، ترجمه علیرضا طیب، تهران: اداره نشر وزارت امور خارجه، ۱۳۹۱.
- ۴) دلماس - مارتی، می‌ری. به دنبال حقوق جزای مشترک اروپا، ترجمه علی حسین نجفی ابرندآبادی، مجله حقوقی بین‌المللی، شماره ۲۱، ۱۳۷۶.
- ۵) رضانی قوام‌آبادی، محمدحسین. تأسیس دیوان کیفری افریقایی: افسانه یا واقعیت؟. مجله حقوقی دادگستری، شماره ۸۶، ۱۳۹۲.
- ۶) کولایی، الهه. نقش اکو در همگرایی منطقه‌ای، رساله دکتری، دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۷۴.
- ۷) فرجی، محمد، منطقه‌ای‌سازی عدالت کیفری بین‌المللی، رساله دکتری رشته حقوق جزا و جرم‌شناسی، دانشکده حقوق دانشگاه علامه طباطبایی، ۱۳۹۸.

ب) منابع لاتین:

- 1) Ademola, Abass. Historical and Political Background to the Malabo Protocol, in Gerhard Werle, Moritz Vormbaum, (Eds.) (2017). The African Criminal Court, A Commentary on the Malabo Protocol, the Hague: (Asser press) Springer.
- 2) Albanese, Jay S. (2015). Organized crime, form the mob to transnational organized crime, seven edition, USA, Elsevier.
- 3) Scott Burchill et al. (2013). Theories of international relations, fifth edition, England: Plagrave Macmillan.
- 4) Alvin Poh Heng, Tan. (2014). Advancing international criminal justice in Southeast Asia through the regionalization of international criminal law. PhD thesis, University of Nottingham.
- 5) Flore, Daniel. (2014). Droit pénal européen, les enjeux d'une justice pénale européenne, 2e édition, Bruxelles.

عنوان درس به فارسی:		جهانی شدن حقوق کیفری	
عنوان درس به انگلیسی:		Globalization of Criminal Law	
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐	نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

هدف از آشنایی با مبانی جهانی شدن حقوق کیفری در پرتو شناسایی هنجارهای جهانی و جهانشمولی حقوق بشر و ضرورت‌های ناشی از مبارزه با جرایم علیه انسانیت و جرایم سازمان‌یافته در فضای جهانی؛ نیاز به گزینش و بکارگیری نظریه‌ها و الگوهای مطرح شده در قبال جهانی شدن حقوق کیفری در پرتو ایده‌های نظیر نسبیست‌گرایی فرهنگی؛ ضرورت آشنایی با ساختارهای لازم منبث از جهانی شدن حقوق کیفری در سطح بین‌المللی؛ آشنایی و درک مبانی و ضرورت‌های جهانی شدن حقوق کیفری؛ آشنایی و درک ساختارهای جهانی شدن حقوق کیفری در پرتو نهادها و مراجع دولتی، غیردولتی و بین‌دولتی و منابع معطوف به نظم و قواعد عمومی و عدالت کیفری.

۱- مفهوم جهانی شدن حقوق کیفری

۲- تمایز جهانی شدن حقوق کیفری از سایر عبارات و مفاهیم مشابه

۳- جهانی شدن الزامی و اختیاری حقوق کیفری

۴- جهانی شدن حقوق کیفری و حقوق کیفری بین‌المللی

۵- چالش‌ها و موانع جهانی شدن حقوق کیفری

۶- آثار جهانی شدن حقوق کیفری

۷- شرایط و ضروریات جهانی شدن حقوق کیفری

۸- مبانی نظری و ساختاری جهانی شدن حقوق کیفری

۹- جهانی شدن حقوق کیفری، انسجام یا انشقاق

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل میان استاد و دانشجو به همراه بررسی پرونده‌های مرتبط

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت کلاسی تحقیقی

امتحان میان ترم و پایان ترم

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسی:

۱) روث داوان ال (و دیگران)، جرایم جهانی شدن؛ جرم حکومتی و نهادهای مالی بین‌المللی، جهت‌گیری‌های نو در جرم‌شناسی انتقادی، ترجمه نبی‌اله

غلامی و دیگران، انتشارات شهر دانش، ۱۳۹۹

۲) دلماس مارتی، میری، جهانی شدن حقوق، چالش‌های سه‌گانه، ترجمه علیرضا میلانی، انتشارات میزان، ۱۳۹۲

۳) فریدون جعفری، دیوان کيفرى بين المللى و جهانى سازى حقوق کيفرى (تعامل يا تقابل)، انتشارات میزان، ۱۳۹۸

۴) دیوید هولڈ، آنتونى مک گرو، نظريه‌هاى جهانى شدن، ترجمه مسعود کرباسيان، نشر چشمه، ۱۳۸۷

(ب) منابع لاتين:

- 1) Michael, Bohlander, Globalization of criminal justice, Routledge, 2016
- 2) Valsamis, Mitsilege and others, Globalization, criminal law and criminal justice..., Hart publication, 2015
- 3) M. Cherif. Bassioni, Globalization and its impact on the future of human rights and international criminal justice, Intersentia, 2015
- 4) Katja, Franko, Globalization and crime, SAGE publication, 2017
- 5) David, Nelken, Comparative criminal justice and globalization, Routledge, 2016
- 6) Mark. J. Findlay, Governing through globalized crime, future of international criminal justice, Routledge, 2011
- 7) Paul Schiff Berman, The globalization of international law, Routledge, 2017.

عنوان درس به فارسی:		حقوق معاهدات بین‌المللی	
عنوان درس به انگلیسی:		Law of International Treaties	
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐	نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با شرایط انعقاد، اجرا، تفسیر، اعتبار و خاتمه اعتبار معاهدات بین‌المللی به ویژه معاهدات مرتبط با مسائل و موضوعات حقوق کیفری بین‌المللی است.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

- ۱- مفهوم و شرایط انعقاد و اعتبار معاهده در نظام حقوق بین‌الملل و نظام‌های ملی و ...
- ۲- تفسیر معاهدات: جدال حاکمیت با اصول مسلم حقوق کیفری: تفسیر به نفع متهم و ...
- ۳- رزرو معاهدات متضمن قواعد حقوق کیفری بین‌المللی
- ۴- ویژگی معاهدات حقوق بشر و حقوق بشردوستانه در پرتو حقوق کیفری بین‌المللی: عدم ابتدای بر اصل تبادل منافع
- ۵- جایگاه معاهدات در حوزه حقوق کیفری بین‌المللی
- ۶- نسبت میان قواعد آمره، تعهدات عام‌الشمول و جنایات بین‌المللی در قالب معاهدات بین‌المللی
- ۷- نقش معاهدات بین‌المللی در جهانی‌شدن حقوق کیفری بین‌المللی
- ۸- اثر تأسیسی معاهدات در حقوق کیفری بین‌المللی
- ۹- خروج از معاهدات: خروج از سند یا رهایی از سیطره قاعده جنایی؟
- ۱۰- تأثیرپذیری معاهدات بین‌المللی از سیاست جنایی تقنینی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل میان استاد و دانشجو به همراه بررسی پرونده‌های مرتبط

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت کلاسی تحقیقی

امتحان میان ترم و پایان ترم

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسی:

- ۱) فلسفی، هدایت الله؛ حقوق بین‌الملل معاهدات، انتشارات فرهنگ نشر نو
- ۲) ضیایی بیگدلی، محمدرضا؛ حقوق معاهدات بین‌المللی، انتشارات گنج دانش
- ۳) رضوی فرد، بهزاد؛ حقوق کیفری بین‌المللی عمومی، انتشارات میزان
- ۴) حقوق بین‌الملل کیفری: نظریه و رویه، مجموعه مقالات بزرگداشت محمد شریف بسیونی، شهردانش

- ۵) حمیدرضا جاویدزاده، سیاست جنایی سازمان ملل متحد: چالش‌ها و رهیافت‌های مبارزه با نسل زدایی، انتشارات میزان
- ۶) شریفی طراز کوهی، حسین، قواعد آمره و نظم حقوقی بین‌المللی، انتشارات وزارت امور خارجه
- ۷) ماری دوپوئی، پی‌یر، قواعد بنیادین حقوق بین‌الملل کیفری و قواعد آمره، ترجمه سید علی هنجنی، مجله حقوقی بین‌المللی، شماره ۳۳
- ۸) عطار، محمد صالح و ابراهیم گل، علیرضا، ارزیابی مفهومی قاعده آمره به مثابه برترین شاخص نظام‌ساز حقوق بین‌الملل، مجله پژوهش حقوق عمومی، شماره ۶

ب) منابع لاتین:

- 1) Zappalà, Salvatore, International Criminal Law and UN Treaties, , The Oxford Handbook of United Nations Treaties, Edited by Simon Chesterman, David M. Malone, and Santiago Villalpando, 2019.
- 2) Clark, S. Roger, The Cambridge Companion to International Criminal Law: Treaty crimes, from PART III – CRIMES, Professor at Rutgers, Edited by William A. Schabas, Middlesex University, London, Publisher: Cambridge University Press, 2015, pp 214- 229.
- 3) De Hert, Paul, Smis, Stefaan, Holvoet, Mathias Convergences and Divergences Between International Human Rights, International Humanitarian and International Criminal Law, Publisher: Intersentia, 2018.

عنوان درس به فارسی:		حقوق کیفری بین‌المللی در کشورهای اسلامی	
عنوان درس به انگلیسی:		International Criminal Law In Islamic Countries	
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐	نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با رویکرد کشورهای مسلمان به مباحث حقوق کیفری بین‌المللی و اصول صلاحیت اعمال قوانین کیفری در داخل و خارج از قلمرو حاکمیت و نیز اهمیت دادگاه‌های داخلی کشورها در مقابله با جرایم بین‌المللی خطرناک و جرایم بین‌المللی قراردادی در کشورهای مسلمان نظیر افغانستان و عراق

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

فصل اول: شناخت صلاحیت‌ها و اعتبار قوانین و احکام کیفری خارجی در کشورهای مسلمان

فصل دوم: قلمرو مکانی حقوق کیفری در کشورهای مسلمان

فصل سوم: رویکرد کشورهای مسلمان به قواعد حقوق بشری نظیر قاعده منع محاکمه مجدد

فصل چهارم: نحوه تعامل کشورهای مسلمان با دیوان بین‌المللی کیفری

فصل پنجم: رویکرد کشورهای مسلمان نسبت به تحولات حقوق بین‌الملل کیفری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل میان استاد و دانشجو به همراه بررسی پرونده‌های مرتبط

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت کلاسی تحقیقی

امتحان میان‌ترم و پایان‌ترم

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

.....

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف) منابع فارسی:

۱) قانون جزای افغانستان مصوب ۱۳۹۵

ب) منابع عربی:

۱) الزغبی، فرید، الموسوعه الجزاییه، المجلد السادس، دار صادر، بیروت، الطبعة الثالثة، ۱۹۹۵.

۲) عالیه، سمیر، قانون العقوبات (القسم العام)، موسسه الجامعه للدراسات و النشر و التوزیع، بیروت، الطبعة الاولى، ۱۹۹۲ (صفحات ۱۶۳-۱۱۳).

۳) قانون العقوبات العراقي مصوب ۱۹۶۹

۴) قانون العقوبات المصري

۵) قانون العقوبات اللبناني

پ) منابع لاتین:

- 2) Malekian, Farhad, Principles Of international criminal law, Brill. 2018
- 3) Direct Application of international criminal law in national courts Ward ferdinandusse 2006
- 4) mskekian, Farhad, The concepts of Islamic international criminal law, Springer
- 5) C.roach, Steven, Arab States and the Role of Islam in the International Criminal Court, Political Studies,. 2005.

